

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SəS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham Aliyev

SəS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 172 (5403) 23 sentyabr 2017-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Prezident İlham Əliyev Balaxanı Sənaye Parkının açılışında iştirak edib

Azərbaycan komandası qadınlar
arasında voleybol üzrə Avropa
çempionatına qələbə ilə başlayıb

Prezident İlham Əliyev gənclərimizi
daha vətənpərvər, sağlam, savadlı,
isğuzar və müasir dövrlə ayaqlaşan
görmək istəyir

Cənab Prezident İlham Əliyevin
BMT-dəki çıxışı informasiya
mühəribəsində təcavüzkar
Ermənistana ağır zərbədir

Qulam İshaqzai:
"Azərbaycan Prezidentinin
dayanıqlı inkişaf üçün
göstərdiyi
səylər alqışa
layiqdir"

Parisdə erməni
təxribatının
qarşısı alındı

Sosial mənzillərin tikintisinə
dair müəyyən edilmiş işlərin
23 faizinin icrası tamamlanıb

11

QHT-hökumət münasi-
batları mövzusunda
regional konfrans

6

"Şəhadət" gənclərin
vətənpərvəlik ruhunda
tərbiyəsinə töhfədir

16

"Judo Club 2012"nın üzü
Avropa çempionatında bir
qızıl və bir gümüş medal
qazanıb

23 sentyabr 2017-ci il

Prezident İlham Əliyev Balaxanı Sənaye Parkının açılışında iştirak edib

Sentyabrın 22-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Balaxanı Sənaye Parkının açılışında iştirak edib. Dövlətimizin başçısı Balaxanı bərk məişət tullantılarının zərərsizləşdirilməsi poliqonunda görülən işlərlə də tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev görülen işlərlə bağlı dövlətimizin başçısına ətraflı məlumat verdi.

Iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi və qeyri-neft sektorunun inkişafı ölkəmizdə həyata keçirilən sosial-iqtisadi siyasetin prioritet istiqamətlərindəndir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə bu sahədə mühüm işlər görülür.

Bu baxımdan iqtisadiyyatın digər sahələri ilə yanaşı, sənayenin inkişafına xüsusi önəm verilir. Həyata keçirilən sənayeleşme siyasetinə uyğun olaraq, yüzlər mütəsəsəsi fəaliyyətə başlayıb, ölkəmizdə yeni sənaye sahələri yaradılıb, tələbatın ödənilməsində yerli məhsulların payı əhəmiyyətli dərəcədə artıb, ixracın həcmi yüksəlib. Mütəsəsə texnologiyalara və qabaqcıl təcrübəyə əsaslanan sənaye müəssisələ-

rində tullantıların təkrar emalı kimi yeni sahələr inkişaf etdirilməklə, xammal idxlənləndən asılılıq azaldılır, resurslara və enerjiyə qənaət olunur ki, bu da ölkədə "yaşıl iqtisadiyyat"ın yüksəlişinə geniş imkan yaradır.

Qeyd edək ki, təkrar istehsal sahəsində sahibkarlar və potensial investorlar üçün el-verişli şərait yaratmaq məqsədilə Prezident

İlham Əliyevin 2011-ci il dekabrın 28-də imzaladığı Sərəncam ilə Balaxanı Sənaye Parkı yaradılıb. Sərəncamlı iqtisadiyyat Nazirliyinin "Təmiz Şəhər" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti Balaxanı Sənaye Parkının idarəedici təşkilatı təyin edilib və Parkın yaradılması üçün Balaxanı qəsəbəsində 7 hektar torpaq sahəsi ayrılib. Balaxanı Sənaye Parkının yaradılması ölkəmizdə yüksək texnologiyalar

əsasında rəqabətqabiliyyətli sənaye məhsullarının istehsalının genişləndirilməsi, qeyri-neft sektorunun, o cümlədən "yaşıl iqtisadiyyat"ın inkişafı, əhalinin istehsal sahəsində möşgullüğünün artırılması, Bakı şəhəri və ətraf qəsəbələrdə ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması məqsədine xidmət edir.

Həmçinin Balaxanı Sənaye Parkının re-

zidentlərinə, digər sənaye parklarının rezidentləri kimi dövlət tərəfindən bir sıra güzəştlər edilib. Bele ki, rezidentlər 7 il müddətində mənfəət, torpaq, əmlak vergisindən azad olunur, sənaye parkında istehsal sahəsinin qurulması və mehsul istehsalı məqsədilə idxlən texnika, texnoloji avadanlıq və qurğular ƏDV-dən və idxlə rüsumundan azad edilir. Balaxanı Sənaye Parkının ərazisində infrastruktur obyektlərinin qurulması və rezidentlərin tələblərinə uyğunlaşdırılmış istehsalat binalarının tikintisi dövlət vəsaiti hesabına həyata keçirilib. Bundan başqa, Balaxanı Sənaye Parkında rezidentlər üçün xarici və daxili infrastruktur qurulub, yol salınıb, əraziyə elektrik, qaz, su, kanalizasiya və rabitə xətləri çəkilib, lazımi kommunikasiya sistemi yaradılıb, istehsal sahələri, ofis və əməliyyat binası tikilib. Artıq ümumi sahəsi 12 min kvadrat-metr olan anqar tipli 15 istehsalat binası rezidentlərin istifadəsi üçün tam hazırlıdır. Sənaye Parkının Balaxanı bərk məişət tullantılarının zərərsizləşdirilməsi poliqonuna, tullantıların çeşidlənməsi və yandırılması zavodlarına, o cümlədən əsas nəqliyyat qoşağına yaxın olması, logistika, xammal və enerji təchizatına, eləcə də istehsal olunmuş məhsulun asanlıqla satış bazarına çıxarılmasına elverişli imkan yaradır. Hazırda Balaxanı Sənaye Parkında işlənmiş mühərrik yağılarının, tullantı plastik butulkaların, kağız-karton məmulatların, tullantı plastik materiallarının, süngər tullantılarının tekrar emalı sahələri üzrə qeydiyyata alınan 5 rezident tərəfindən 23 milyon manat investisiya yatırılıb. Balaxanı Sənaye Parkında ilkin mərhələdə ümumilikdə 400-ə yaxın daimi iş yeri yaradılacaq. Prezident İlham Əliyev Balaxanı Sənaye Parkının rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

Ardı Səh. 3

Prezident İlham Əliyev Balaxanı Sənaye Parkının açılışında iştirak edib

Əvvəli-Səh-2

Dövlətimizin başçısı Balaxanı Sənaye Parkında yaradılan müəssisələrlə yaxından tanış oldu. Sənaye Parkın rezidentlərindən biri "Az.Ekol." MMC-dir. Müəssisə plastik-PET butulkaların təkrar emalından plastik qırıntılarının istehsalı üzrə fəaliyyət göstərəcək. Layihənin ümumi investisiya məbləği 1,5 milyon manatdır. Müəssisənin illik istehsal gücü 1500 tondur. İstehsal sahəsində 30-dan çox daimi iş yeri açılacaq. İstehsal prosesi zamanı plastik butulkaldan alınacaq yüksək keyfiyyətli plastik qırıntıların xarici ölkələre ixracı nəzərdə tutulur. Gələcəkdə qırıntılardan son məhsul olan plastik ipliyin istehsalı da planlaşdırılır.

Azərbaycan Prezidentinin tapşırıqlarına uyğun olaraq iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi və qeyri-neft sektorunun inkişafı istiqamətində mühüm addımlar atılıb. Bu sahəyə yönəldilən investisiyalar keyfiyyətli yerli mehsulların istehsalının genişləndirilməsinə hərtərəflə təkan verir. "Az.Ekol." müəssisəsinin yaradılması da məhz rəqabətədavamlı ve müasir standartlara cavab verən bu sahənin inkişafına mühüm töhfə hesab oluna bilər. Belə layihələrin reallaşması dövlətimizin başçısının verdiyi tapşırıqların icrasının uğurlu ve davamlı xarakter daşıdığını nümayiş etdirir.

Prezident İlham Əliyev Balaxanı Sənaye Parkının digər rezidenti - "Ekokat" MMC-nin fəaliyyəti ilə də tanış oldu. Müəssisə işlənmiş mühərrik yağlarının emalı üzrə fəaliyyət göstərəcək. İvestisiya qoyuluşu 1 milyon manat təşkil edən müəssisənin illik istehsal gücü 3000 tondur. Rezidentə iqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu tərəfindən 200 min manat məbləğində güzəştli kredit vəsaiti verilib. Bu güzəştli kredit hesabına Türkiye və Çindən emal avadanlıqları alınıb. Artıq rezident tərəfindən işlənmiş mühərrik yağlarının toplanması və tədarükü üçün müqavilələrin bağlanması başlanılib. Yeni yaradılan müəssisədə işlənmiş mühərrik yağlarının

tehnoloji və kimyəvi proseslərdən keçirənliklə təkrar emalından 88 faiz həcmində yenidən istifadəyə yararlı mühərrik yağları istehsal etmək mümkündür. Bu yağlar iri tutumlu nəqliyyat vasitələrinin və kənd təsərrüfatı texnikasının mühərriklərində istifadə üçün bütün standartlara cavab verəcək. İstehsal prosesi zamanı baza yağları ilə yanışı, dizel yanacağı da elde olunacaq ki, bu da istehsalın yanacağa olan tələbatının ödənilməsinə yönəldiləcək. Qalan neft qalıqları isə asfalt, ruberoid və s. istehsalında bitum əvəzedicisi kimi istifadə oluna bilər. Bundan başqa, ölkəmizdə ildən-ile sürətlə artan avtomobil və digər texnikalarda istifadə olunmuş mühərrik və ya sürkü yağlarının təkrar emalı bu yağların kənarə atılaraq ətraf mühiti çirkənləndirməsinin qarşısını alacaq.

Balaxanı Sənaye Parkının daha bir rezidenti isə fərdi sahibkar Etibar Eminovun "Çapar" poliqrafiya müəssisəsidir. Prezident müəssisə ilə yaxından tanış oldu. Bilidirildi ki, burada tullantı kağızlardan istifadə olunmaqla çap-poliqrafiya məhsulları isteh-

sal ediləcək. Müəssisənin ümumi investisiya məbləği 1 milyon manatdır, illik istehsal gücü 348 tondur. Artıq müəssisə sifarişlər də qəbul etməyə başlayıb.

Dövlətimizin başçısı Balaxanı Sənaye Parkının daha bir rezidenti - "METAK" MMC-nin müəssisəsinin fəaliyyəti ilə də tanış oldu. Müəssisə tullantı-plastik məmulatların təkrar emalı neticəsində müxtəlif plastik qablaşdırma məhsullarının istehsalı ilə məşğul olacaq. Ümumi investisiya dəyəri 17 milyon manat olan "METAK" MMC-nin bu layihəsinə iqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığa Kömək Milli Fonundan 1,2 milyon manat güzəştli kredit vəsaiti ayrılib. Güzəştli kredit vəsaiti hesabına Avropa, Türkiye və Çindən alınmış istehsal xətləri Sənaye Parkında quraşdırılıb. Müəssisənin illik istehsal gücü 12 min tondur. Burada 140-dan çox daimi iş yeri açılacaq.

Balaxanı Sənaye Parkının rezidentlərindən biri olan "FORIELLA" MMC isə süngər tullantılarının təkrar emalı və mebel istehsalı üzrə fəaliyyət göstərəcək. Ümumi investisiya məbləği 3,5 milyon manat olan müəssisənin yaradılmasına da dövlət tərəfindən dəstək verilib. Belə ki, bu müəssisəyə Sahibkarlığa Kömək Milli Fonundan 2 milyon manat güzəştli kredit ayrılib. Müəssisənin illik istehsal gücü 3 min dəst qonaq, yataq, mətbəx mebelləri, 100 min ədəd stul, 10 min masa təşkil edir. Müəssisədə 150 nəfər daimi işlə temin olunacaq.

Sahibkarların marağını nəzərə alaraq, Balaxanı Sənaye Parkının fəaliyyətinin genişləndirilməsi işləri davam etdirilir. Artıq polietilen və polipropilen tullantılarının, kartriclerin təkrar emalı, polietilen tullantılarının təkrar emalından yapışqan lent istehsalı, qida yağlarının təkrar emalı neticəsində biodizel, taxta tullantıların emalından kömür, qida tullantılarından gübrə və yem, kağız tullantılarından meyvə-tərəvez üçün qablaşdırma memurları istehsalı sahələri üzrə sahibkarlar Balaxanı Sənaye Parkında fəaliyyət göstərmək üçün müraciət ediblər.

Sonra xatirə şəkli çəkdirildi.

X X X

Daha sonra Prezident İlham Əliyev Balaxanı bərk məişət tullantılarının zərərsizləşdirilməsi poliqonu ilə tanış oldu.

Qeyd edək ki, ötən əsrin 60-cı illərindən fəaliyyət göstərən Balaxanı poliqonu 2009-cu ildə iqtisadiyyat Nazirliyinin "Təmiz Şəhər" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin balansına verilib. 120 hektar sahəsi olan poliqonda tullantıların düzgün yerləşdirilməsi neticəsində ərazidə mütəmadi baş verən yanğınların mənbəyi aşkarlanıb və qısa müddətə qarşışı alınıb. Poliqonun ərazisində təhlükəsizliyi təmin etmək məqsədile mühafizə sistemi qurulub, poliqonda torpaqlama, hamarlama işləri aparılıb, ətraf ərazilərdə yaşıllıqlar salınaraq poliqonun görünüşü tamamilə dəyişib. Dünya Bankı ilə birgə həyata keçirilən "Bərk məişət tullantılarının vahid idarəciliyi" layihəsi çərçivəsində Balaxanı poliqonunda tullantıların beynəlxalq standartlara uyğun düzgün yerləşdirilməsi və basdırılması təmin edilib. Poliqona getirilən bərk məişət tullantıları beynəlxalq sanitar normalara uyğun olaraq, xüsusi hücrələrə yerləşdirilir və hücrə dolduqdan sonra tullantıları ətraf mühitdən tecrid etmək məqsədilə tullantılar geomembran və geotekstil qatlarla örtülür, üzərinə vegetativ torpaq səpilərək yaşıllıqlar yaradılır. Tullantılardan ayrılan çirkəb sular xüsusi süzgəclər vasitəsilə texniki suya çevrilərək suvarma işləri üçün istifadə edilir. Üzvi tullantıların çürüməsi neticəsində əməle gələn bioqazlardan isə xüsusi generator vasitəsilə ildə 2 MVT/saat elektrik enerjisi əldə olunur.

Qeyd edək ki, Heydər Əliyev Fondu təşəbbüsü, "Təmiz Şəhər" ASC-nin təşkilatçılığı, IDEA İctimai Birliyi, "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi və "Q-Gallery" İncəsənet qalereyasının dəstəyi ilə 2012-ci ildən bəri hər il Qala qəsəbəsində "Tullantıdan sənətə" adlı beynəlxalq sərgilər təşkil edilir. Bu günə qədər keçirilən 5 sərgidə 30 ölkədən 100-dən artıq sənətkar iştirak edib.

Balaxanı şəhər tullantılarının zərərsizləşdirilməsi poliqonuna tullantı getirən nəqliyyat vasitələri tullantıları boşaltıldıqdan sonra yuyulur və dezinfeksiya edilir. 4 kabinetdən ibarət olan yuma və dezinfeksiya məntəqəsi beynəlxalq standartlara uyğun qurulub və gün ərzində 400-dən çox maşına xidmət göstərmək gücünə malikdir. "Bərk məişət tullantılarının vahid idarəciliyi" layihəsi uğurlu icraya görə Dünya Bankının xüsusi mükafatına layiq görülüb.

23 sentyabr 2017-ci il

Azərbaycan komandası qadınlar arasında voleybol üzrə Avropa çempionatına qələbə ilə başlayıb

Prezident İlham Əliyev milli komandamızın oyununa baxıb

Sentyabrin 22-də qadın voleybolçular arasında Avropa çempionatının final mərhələsinin rəsmi açılış mərasimindən sonra "A" qrupunda yer alan Azərbaycan milli komandası Macarıstan yığması ilə qarşılaşdı. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev milli komandamızın oyununa baxıb.

Azərbaycanın və Macarıstanın dövlət himnlərinin səsləndirilməsindən sonra oyuna start verildi. Milli komandamız ilk setin evvəlində hesabda geri olsa da, setin sonuna doğru üstünlüyü elə alaraq 25:23 hesabı ilə qələbə qazandı. Azərbaycan voleybolçuları ikinci setdə inamlı mübarizə apararaq rəqibe çetinlik çəkmədən qalib gəldilər - 25:14. Oyunun üçüncü seti də Azərbaycan voleybolçularının inamlı qələbəsi ilə ye-

kunlaşdı - 25:16. Beləliklə, 3:0 hesabı ilə qalib gələn voleybolçu qızlarımız Avropa çempionatına qələbə ilə başladılar. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev komandamızın qələbesini alqışladı. Qeyd edək ki, sentyabrin 22-dən oktyabrın 1-dək davam edəcək, Azərbaycanın və Gürcüstanın birgə ev sahibliyi etdiyi qadın voleybolçular arasında Avropa çempionatının final mərhələsində 16 komanda dörd qrupda mübarizəyə qoşulub. "A" qrupunda Azərbaycan, Almaniya, Polşa və Macarıstan yığma komandanları yer alıblar. Çempionata ev sahibliyi edən digər ölkənin - Gürcüstanın yığma komandası İtalya, Xorvatiya və Belarus milliləri ilə birlikdə "B" qrupunda mübarizə aparacaq. "C" qrupunda hazırlı ki Avropa çempionları - Rusiya voleybolçuları ilə yanaşı, Türkiye, Bolqarıstan və Ukrayna yığmaları da qrupdan çıxmamaq uğrunda yarışacaqlar. "D" qrupunda isə Serbiya, Niderland, Belçika və Çexiya yığma komandanları qararlaşıblar. "A" və "C" qruplarının karşılaşmaları

Bakıdakı Milli Gimnastika Arenasında keçiriləcək. "B" qrupunun görüşləri Tbilisidə, "D" qrupunun matçıları isə Goygöl Olimpiya İdman Kompleksində oynanılacaq.

Qaydalara əsasən, qruplarda birinci yeri tutan komandalar dördəbir finala birbaşa vəsiqə qazanacaqlar. İkinçi və üçüncü yerde qərarlaşan komandalar isə pley-off mərhələsində mübarizə aparacaqlar. Çempionatın pley-off, dördəbir, yarıfinal və final görüşləri Bakıda - Milli Gimnastika Arenasında keçiriləcək.

Xatırladaq ki, Azərbaycanın qadın voleybolçuları Avropa çempionatlarında ən yaxşı nəticəni 2005-ci ildə Xorvatiyada keçirilən qitə birinciliyində göstəribilərlər. Həmin vaxt millimiz Avropa çempionatlarında ilk dəfə iştirak etməsinə baxmayaraq, dördüncü yeri tutub. Azərbaycanın qadın voleybolçuları həmin çempionatdan başlayaraq, sonrakı qitə birinciliklərinin final mərhələlərində çıxış ediblər.

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 10 mart tarixli 2715 nömrəli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Ezamiyyə xərclərinin 1 günlük normalarına əlavələr və həmin əlavələrin tətbiq olunduğu rəhbər işçilərin siyahısı"nda dəyişikliklər edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iki Müqəddəs Ocağın Xadimi, Səudiyyə Ərəbistanının Kralı Salman bin Əbdüləzziz Al Səuda təbrik məktubu göndərib. Təbrikdə deyilir: "Əlahəzrət, Əziz Qardaşım, Səudiyyə Ərəbistanının milli bayramı - Krallıq elan edilməsi günü münasibətə Sizə və Sizin sizinə bütün xalqınıza şəxsən öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından en səmimi təbriklərimi yetirirəm. Əminəm ki, Azərbaycan ilə Səudiyyə Ərəbistanı arasındaki münasibətlər qardaş xalqlarımızın iradəsinə uyğun olaraq daim qarşılıqlı inam, etimad və dəstək ruhunda inkişaf edəcək və möhkəmlənəcəkdir. Bu əlamətdar gündə Sizə möhkəm cansaqlığı və xoşbəxtlik, Səudiyyə Ərəbistanının qardaş xalqına əmin-amanlıq və firavənlilik diləyi rəm".

Dövlət başçısı Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Vəliəhdli, Baş nazırın müavini, müdafiə naziri Məhəmməd bin Salman bin Əbdüləzziz Al Səuda da təbrik məktubu göndərib. Təbrikdə deyilir: "Əlahəzrət, Əziz Qardaşım, ölkənizin milli bayramı - Krallıq elan edilməsi günü münasibətə Sizi və bütün xalqınızı öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından ürəkden təbrik edirəm. Bu bayram gündə Sizə möhkəm cansaqlığı, işlərinizdə uğurlar, qardaş xalqınızda daim sülh və rifah arzulayıram".

* * *

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan iqtisadiyyatının strateji yol xəritəsi: hesabatlılıq və şəffaflıq problemləri" mövzusunda beynəlxalq elmi-praktiki konfransın iştirakçılara müraciət edib.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 12 aprel tarixli 48 nömrəli Fermanında dəyişikliklər edilməsi haqqında Ferman imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 3 yanvar tarixli 60 nömrəli Fermanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəciliyə Akademiyasının Nizamnaməsi"ndə dəyişikliklər edilməsi haqqında Ferman imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin strukturuna daxil olan bəzi qurumların əsasnamələrinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 23 iyul tarixli 571 nömrəli Fermanında dəyişikliklər edilməsi haqqında Ferman imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 10 mart tarixli 2715 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Ezamiyyə xərclərinin 1 günlük normalarına əlavələr və həmin əlavələrin tətbiq olunduğu rəhbər işçilərin siyahısı"nda dəyişikliklər edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı bəzi məsələlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-ci il 29 dekabr tarixli 511 nömrəli Fermanında dəyişiklik edilməsi barədə barədə Ferman imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 3 may tarixli 1361 nömrəli Fermanı ilə təsdiq edilmiş "Rayon (şəhər) məhkəmələrinin baxdığı inzibati xətələr haqqında işlər üzrə protokol tərtib etmək səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslərin Siyahısı"nda dəyişiklik edilməsi haqqında Ferman imzalayıb.

* * *

Azərbaycan beynəlxalq əməkdaşlığıga önəm verən ölkədir

İlham Əliyev: "Azərbaycan xalqının ən böyük xoşbəxtliyi ondan ibarətdir ki, biz xalqımızın milli maraqlarına əsaslanan müstəqil siyaset aparan müstəqil ölkədə yaşayırıq"

Müstəqil Azərbaycanın dünyada ən sürətli templə inkişaf edən ölkələrdən birinə çərilməsi düşünülmüş və məqsədyönlü siyasetin nəticəsidir. Ölkəmizin bugünkü uğurları, dünyada yeri və rolunun artması, beynəlxalq münasibətlər sisteminin ən fəal üzvü kimi nüfuz qazanmasının nəticəsidir ki, Azərbaycan beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlərdə söz sahibidir və beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi edir. Beynəlxalq əməkdaşlığı, tərəfdaşlığı və dostluğa önəm verən Azərbaycan sivilizasiyalar arasında sülh və dialoqu artmasına töhfələrini verir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin vurğulduğu kimi, dünyada faciələrin, milli və ya dini mənsubiyətinə görə insanların əzabının şahidi oluruq: "Bunlar dərin narahatlıq doğuran hadisələrdir. Bu səbəbdən biz öz gündəliyimizi təklif edirik. Bu, multikulturalizm gündəliyidir".

Bu cür dəyerlərini dünyaya model olaraq təqdim edən Azərbaycan işgalçı Ermənistandan təcavüzüne məruz qalıb. Sentyabrın 20-de BMT-nin Baş Assambleyasının 72-ci sessiyasının açılışında çıxış edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ərazisində, demək olar ki, milli azlıqlar olmadığı, monoetnik ölkə kimi tanınan və ksenofobiya dövlət siyasetinə çəvrilmiş Ermənistandan fərqli olaraq, Azərbaycanın çoxmillətli ölkə olduğunu diqqətə çatdırılmışdır. "...Cəmiyyətimizin mədəni, etnik və dini müxtəlifliyi böyük sərvətimizdir", - deyən Cənab Prezident islamofobiyanı pik həddinə çatdırılmış Ermənistandan işgal olunmuş ərazilərimizdə bütün məscidlərimizin dağıdılması kimi bir çox vandalizm aktlarını törətdiyini iştirakçı dövlətlərin diqqətine çatdırıb.

"BƏŞƏRİYYƏTƏ QARŞI BU DƏHŞƏTLİ CİNAYƏT TÖRƏDƏN HƏRBİ KRİMİNAL-LARDAN BİRİ ERMƏNİSTANIN HAZIR-KI PREZİDENTİDİR"

25 ildən artıqdır ki, Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarının 20 faiz ərazisini - Dağlıq Qarabağın və ölkəmizin digər 7 rayonunu işgal altında saxladığı bildirən dövlət başçısı Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın əzəli və tarixi torpağı olduğunu bildirib. Ermənistanın təcavüzkar siyasetinin nəticəsidir ki, bir milyondan artıq azərbaycanlı qəçqin və mecburi köküñən vəziyyətindədir. Dünyada anoloqu olmayan soyqırımı siyasetini həyata keçirən Ermənistən Xocalıda törətdikləri əməllər heç bir insanı dəyərə sığdır. Azğın erməni bu vəhşiliyinə görə dönya qarşısında beynəlxalq tribunada cavab verməlidir. Bu gün dünyaya açıq olan Azərbaycan erməni vəhşiliyini sənədlərin və faktların dili ilə dünya iqtimaiyyətinin diqqətine çatdırır. Cənab Prezident sessiyada çıxışı zamanı 1992-ci il fevralın 26-da Ermənistən Xocalının 613 dinc sakinini, o cümlədən, 106 qadın və 63 uşağı qətlə yetirərək, hərbçi cinayət törətdiyini vurğulayıb. Onu da bildirib ki, bəşərəyyətə qarşı bu dəhşətli cinayəti törədən hərbçi kriminallardan biri Ermənistən hazırlığı presidentidir.

Cənab Prezident aparıcı beynəlxalq təşkilatların Ermənistən silahlı qüvvələrinin Azərbaycan ərazisindən çıxarılmasını teləb edən qətnamələr - 1993-cü ildə BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası Ermənistən silahlı qüvvələrinin Azərbaycan ərazisindən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını teləb edən 4 qətnamə qəbul etdiyini bildirib. Amma təessüf hissi ilə bildirək ki, Ermənistən BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə məhəl qoymur. Bəzi hallarda BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin bir neçə gün

erzində icra olunduğunu bildiren Cənab İlham Əliyev bizi gəldikdə isə, 24 ildir ki, qətnamələrin icra olunmadığını söyləyib. İkili standarta əsaslanan yanaşma isə qəbul edilmişdir. Təbii ki, belə olan halda, Ermənistəna qarşı beynəlxalq sanksiyalar qəbul olunmalıdır. Cənab Prezident BMT-nin mühüm islahatlarından biri Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin icra mexanizminin yaradılması olmalıdır, - deyərək, fikrinə davam edib: "Ermənistən status-kvonun dəyişməz qalması üçün əlindən gələni edir, substantiv danışqların qarşısını alır. ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri - Fransa, Rusiya və ABŞ dəfələrlə bildirmişlər ki, status-kvo qəbul edilməzdir. Sual verilir: necə olur ki, despotik və orta əsrlər rejiminin idarə etdiyi bu cür korrupsiyaya uğramış, uğursuz dövlət uzun illər ərzində beynəlxalq hüquq pozmağa, BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə və dünyadan aparıcı ölkələrinin bəyanatlarına məhəl qoymamağa müvəffəq olur? Buna cavab isə ikili standartlardır. Təcavüzkar heç bir beynəlxalq təzyiq göstərilmir, Ermənistən diktatorluğuna heç bir beynəlxalq sanksiya tətbiq edilmir. Bu siyasetə son qoyulmalıdır".

"ERMƏNİSTANIN HƏRBİ TƏXRİBATI DAVAM EDƏRSƏ, ÖLKƏMİZ BMT-NİN XARTİYASINA UYGUN OLARAQ, ÖZ VƏTƏNDƏŞLƏRİNİ QORUYACAQ VƏ LAZIM GƏLƏRSƏ, TƏCAVÜZKARI 2016-CI İLİN APRELİNDƏ OLDUĞU KİMİ, YENİDƏN CƏZALANDIRACAQ"

BMT-nin sessiyasında dövlət başçısı son dövrə Azərbaycana qarşı Ermənistən törətdiyi əməlləri de iştirakçıların diqqətine çatdıraraq bildirib ki, öten ilin aprelinde Ermənistən şəhər və kəndlərimizə hücum edərək, təmas xəttində növbəti hərbçi cinayət törətdi. Bu hadisə ilə bağlı iştirakçıları məlumatlaşdırın dövlət başçısı hücum neticəsində 6 dinc azərbaycanlının qətlə yetirildiyini, onların sırasında bir uşağının olduğunu da bildirib. Həmin zamanda 26 mülki şəxs də yaralanmış, evlər dağıdılmışdı. "Azərbaycan öz vətəndaşlarını müdafiə etməli oldu", - deyən Cənab Prezident uğurlu əks-hücum nəticəsində, Azərbaycan 3 işgal olunmuş rayonda - Ağdərə, Füzuli və Cəbrayılda bir neçə ərazini azad etdiyini və öz bayrağını azad edilmiş ərazilərdə qaldırdığını vurğulayıb: "Ermənistən rəhbərliyi bu dərsi yaddan çıxarmamalıdır. Əks-təqirdə, Ermənistən növbəti təxribatının nəticələri onlar üçün da ha ağırlı olacaq".

Cəri ilin iyul ayının 4-de Ermənistən silahlı qüvvələri tərefindən bir daha Azərbaycan Respublikasının Füzuli rayonunun Al-

xanlı kəndində məskunlaşan mülki əhalinin yaşadığı yaşayış məntəqələrini və mülki obyektləri qəsdən minaatanlardan və dəzgahlı qumbaraatanlardan atəşə tutulması çirkin siyasetin daha bir nümunəsi oldu. Neticədə, 1967-ci il təvəllüdü yaşlı qadın Allahverdiyeva Sahibə və onun 2 yaşlı qız nəvəsi Quiliyeva Zəhranın həlak olması, digər mülki şəxs 1965-ci il təvəllüdü qadın Quiliyeva Səlminazın ağır yaralanması və mülki obyektlərin dağıdılması qəbul edilmişdir. Xüsusilə də, 2 yaşlı azərbaycanlı Zəhra Quiliyevanın cəbhə xəttində Ermənistən işgalçı qüvvələri tərefindən qətlə yetirilməsi dözlüməz haldır. Dövlət başçısı "Beynəlxalq ictimaiyyət erməni faşizmینə və terroruna son qoymalıdır. Azərbaycan münaqışının sülh yolu ilə həllinə sadıqdır, lakin eyni zamanda, Ermənistən hərbçi təxribatı davam edərsə, ölkəmiz BMT-nin xartiyasına uyğun olaraq, öz vətəndaşlarını qoruyacaq və lazım gələrsə, təcavüzkarı 2016-cı ilin aprelinde olduğu kimi yenidən cəzalandıracaq" deyərək, Ermənistən-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqışının beynəlxalq hüquq, BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri əsasında həll olunmasını qətiyyətə ifade edib.

Azərbaycanın sosial və iqtisadi sahələrdə böyük inkişaf yolu keçməsinə də nəzər salan Prezident İlham Əliyev 2004-cü ildən başlayaraq Azərbaycanın iqtisadiyyatının 3 dəfədən çox artdığını, ölkəmizdə 1 milyon 600 mindən artıq iş yeri açıldıığını diqqətə çatdırıb: "İşsizlik səviyyəsi dünyada ən aşağı göstəricilərdən biridir - 5 faiz. Prioritetlərimizdən biri yoxsulluğun azaldılması idi. 2004-cü ildə yoxsulluğun səviyyəsi 40 faizdən artıq idi. İndi bu, cəmi 5-6 faizdir.

Nağd valyuta ehtiyatımız ölkənin ÜDM-inə bərabərdir. Xarici dövlət borcu ÜDM-in 20 faizindən azdır. 2009-cu ildə Azərbaycan Dünya Bankının "Doing Business" hesabatında "Dünyanın aparıcı isləhatçı ölkəsi" kimi qiymətləndirilmişdir. Davosun Dünya İqtisadi Forumunun "2016-2017-ci illər üzrə qlobal rəqabətə davamlılıq hesabatında" Azərbaycan 138 ölkə sırasında 37-ci yeri tutmuşdur. 2015-ci ildə Azərbaycan Minilliyyətin inkişaf Məqsədlərinin icra-

sında əldə etdiyi böyük nailiyyətinə görə həmin ilin "Cənub-Cənub" mükafatını almış və 2010-cu ildən etibarən yüksək insan inkişafı kateqoriyalı ölkələr sırasına daxil edilmişdir".

Azərbaycanın əldə etdiyi uğurlara nəzər salan Azərbaycan Prezidenti ölkəmizin bütün sahələrdə olduğu kimi, Azərbaycanın kosmik sənayesinin, kənd təsərrüfatının və s. inkişafını da diqqətə çatdırıb. Vətəndaşlara Xidmet və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi - "ASAN xidmet" icimai münasibətlərin və xidmətlərin müasir modelinin Azərbaycanda olduğunu bildirib. Eyni yerde 251 xidmətin göstərilməsi, tam şəffaflıq, korrupsiya və rüşvətxorluğun sıfır endirilmesi "ASAN xidmet" i bir çox ölkələr üçün cəlbedici edib: "Sif Azərbaycan brendi olan "ASAN xidmet" yaradıldığı gündən ötən 5 il ərzində 5 milyon insana 1 milyon 600 min xidmet göstərib. Müraciətlərin ümumi sayı 17 milyona çatıb. "ASAN xidmet" in icimaiyyət tərefindən bəyənilməsi 98 faiz təşkil edir". Cənab Prezident onu da bildirib ki, 2015-ci ildə dövlət xidmətlərinin əhəmiyyətli dərəcədə sadələşdirilməsinə, təkmilləşməyə verdiyi töhfəsinə və yaradıcı olmasına görə "ASAN" Birleşmiş Millətlər Təşkilatının Dövlət Xidməti Mükafatına layiq görülmüşdür.

Son illərdə Azərbaycanda 6 beynəlxalq hava limanı tikildiyini, 11 min kilometr müasir şosse və yollar çəkildiyini, Xəzər dənizində Azərbaycanın 270 gəmidən ibarət ən iri ticarət donanması olduğu da sessiya iştiraklarının diqqətine çatdırılıb.

Bütün bunlar göstərir ki, Azərbaycan iqtisadi güclə malik, dinamik inkişaf edən ölkədir. Sessiyada çıxışına yekun vuran Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, Azərbaycanın uğurlu inkişafı, bir daha göstərir ki, yalnız azad və müstəqil olduğunu, ölkənin taleyi öz xalqının əlində olduğunu halda uğur əldə etmək olar: "Azərbaycan xalqının ən böyük xoşbəxtliyi ondan ibarətdir ki, biz xalqımızın milli maraqlarına əsaslanan müstəqil siyaset aparan müstəqil ölkədə yaşayırıq".

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

23 sentyabr 2017-ci il

Prezident İlham Əliyev gənclərimizi daha vətənpərvər, sağlam, savadlı, işgūzar və müasir dövrlə ayaqlaşan görmək istəyir

"Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə"

Dövlət Proqramı əhatə etdiyi zamanın ruhuna uyğun tərtib olunub. Bu fikri Prezident Administrasiyasının gənclər siyaseti və idman məsələləri şöbəsinin müdürü Yusif Məmmədəliyev dövlətimizin başçısının sentyabrın 15-də imzaladığı Sərəncamlı təsdiq olunan "Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə" Dövlət Proqramı ilə bağlı AZƏRTAC-a açıqlamasında deyib.

Y.Məmmədəliyev bildir ki, Azərbaycan Respublikasında gənclər siyaseti dövlət siyasetinin prioritet istiqamətlərindən biridir. Bu siyasetin teməli ümummilli lider Heydar Əliyev tərəfindən qoyulub. Məhz onun təşbbüsü ilə Azərbaycan gənclərinin forumlarının keçirilməsinə başlanılıb, dövlət gənclər siyasetinin əsas çərçivələrini müəyyənləşdirən qanunverici aktlar qəbul edilib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu siyaseti uğurla davam etdirir. Ölkəmizdə dövlət gənclər siyasetinin daha planlı şəkildə həyata keçirilməsi məqsədilə "Azərbaycan gəncliyi" dövlət programı qəbul edilərək, 2005-2009-cu ve 2011-2015-ci illerde uğurla icra olunub.

"Ölkəmizin müasir inkişaf dinamikası Azərbaycan gəncliyinin tələblərini də artırr. Ötən dövrə icra olun-

muş proqramların nəticəsində Azərbaycan gənci inkişaf edib, müasirləşib, onun yeni tələbatları yaranıb. Məhz bu amilləri nəzərə alaraq dövlətimizin başçısı İlham Əliyev "Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə" Dövlət Proqramının təsdiq edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Bu Sərəncam dövlətin gənclərimizi olan inamını ifade etməklə, onların məsuliyyətini də artırır. Eyni zamanda, qəbul edilmiş program, müxtəlif dövlət qurumları, nazirlilik və komitələr qarşısında konkret məqsədlər qoyur. Müvafiq dövlət qurumları programın tam, vaxtında və yüksək səviyyədə icrası üçün çalışacaqlar", - deyə Prezident Administrasiyasının şöbə müdürü qeyd edib.

"Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə" Dövlət Proqramının əhatə etdiyi zamanın ruhuna uyğun tərtib edildiyini vurğulayan Y.Məmmədəliyev bildirib ki, programda gənclərimizin

milli köklərə söykənərək, müasir dünyanın bir parçası olmalarını təmin etmek istəyi diqqəti cəlb edir. Təsadüfi deyil ki, sənəddə ölkə gənclərinin müasir texnologiyalara yiyələnməsi, bəy-nəlxalq əlaqələrini gücləndirməsi təşviq olunur. Azərbaycan gənclərinin informasiya texnologiyaları sahəsinə, müxtəlif startaplara olan təbii marağını təmin etmək üçün programın icrası zamanı, dövrün müasir təzahürələrinə xüsusi diqqət ayıracağı gözləniləndir. Proqramın icrasına dair tədbirlər planı ilə tanış olduqda görürük ki, burada Azərbaycan gəncliyini düşündürən bütün məsələlər ətraflı şəkildə öz əksini tapıb. Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva bu programdan irəli gələn tədbirlər planının icrası nəticəsində gənclərimizi daha vətənpərvər, sağlam, yaradıcı, savadlı, işgūzar və müasir dövrlə ayaqlaşan görmək istəyirlər.

"Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə" Dövlət Proqramı əhatə etdiyi dövrə ölkə gənclərinin və müxtəlif dövlət qurumlarının fealiyyəti üçün istiqamətverici sənəd olacaq. Gənclərimizi onların inkişafına faydalı olacaq bu programın qəbul olunması münasibətə tebrik edirəm", - deyə Y.Məmmədəliyev vurğulayıb.

Neft strategiyası Azərbaycan dövlətinin müasir durumunun təmin edilməsində mühüm rol oynayır

Məqsədyönlü şəkildə həyata keçirilən neft strategiyası Azərbaycan dövlətinin müasir durumunun təmin edilməsində mühüm rol oynayır. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirlər sentyabrın 22-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının dəstəyi ilə Tətbiqi Tədqiqatlar Fondunun həyata keçirdiyi layihə çərçivəsində Azərbaycan Turizm və Menecment Universitetində (ATMU) "Azərbaycanın neft strategiyası və onun müasir dövrdə nəticələri" mövzusunda keçirilən seminarda səsləndirilib.

ATMU-nun rektoru İlham Mədətov seminarın əhəmiyyətini vurgulayıb, bu mövzunun müzakirəsinin təqdirəlayıq hal olduğunu qeyd edib.

Seminarda iqtisadçı-ekspert Vüqar Bayramov "Əsrin müqaviləsi" və onun Azərbaycan Respublikasının müasir həyatında əhəmiyyəti", "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə "Azərbaycanın Avropa və

digər dünya ölkələrinin enerji təhlükəsizliyində rolü və onun dünya mətbuatında işqalandırılması", ATMU-nun İctimai fənər kafedrasının müdürü İbrahim Əliyev "Neft amili və onun Azərbaycanın dünyada maraqlarının təsdiqinə təsir" mövzularında məruzələr çıxış ediblər.

Məruzələrdə ulu öndər Heydər Əliyevin əsasını qoymuş və həyata keçirdiyi neft strategiyasının Azərbaycanın həyatında əvəz olunmaz rolundan, onun ölkənin ictimai həyatının müxtəlif sahələrinə əsaslı təsirində dənişiləb, neft strategiyasının müxtəlif aspektləri təhlil edilib. O da qeyd olunub ki, sentyabrın 14-də Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə Heydər Əliyev Mərkəzində Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda "Azəri", "Çıraq" yataqlarının və "Güneşli" yatağının dərinlikdə yerləşən hissəsinin birgə işlənməsi və neft hasilatının pay bölgüsü haqqında düzəliş edilmiş və yenidən tərtib olunmuş Sazişin imzalanması bir daha təsdiq edir ki, ölkəmizin kifayət qədər neft ehtiyatları var.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının maliyyə dəstəyi ilə Tətbiqi Tədqiqatlar Fondunun həyata keçirdiyi layihə çərçivəsində keçirilən seminarda qeyd olunub ki, müstəqillik dövründə ardıcıl, məqsədyönlü şəkildə həyata keçirilən neft strategiyası Azərbaycan dövlətinin müasir durumunun təmin edilməsində mühüm rol oynayır. Bu gün dövlətimizin düzgün iqtisadi inkişaf kursu sayesində Azərbaycan Avropanın və dünyanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə böyük töhfələr verir. Azərbaycan regionun lider dövlətlərindən birinə çevriləmkələ həm bölgədə, həm də dünyada məqyasında öz sözüne və sanbalına malik bir dövlət kimi tanınmaqdadır.

Məruzələ etrafında çıxışlarda mövzu ilə bağlı ətraflı müzakirələr aparılıb, Azərbaycanın maraqlarının dünyada daha geniş dəstəklənməsi istiqamətində fəal iş aparılması və vacibliyi vurğulanıb.

"Şəhadət" gənclərin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsinə töhfədir

lət Sərhəd Xidmətinin rəhbər heyəti və eməkdaşları, Yeni Azərbaycan Partiyasının feal gəncləri, həmçinin dini icma nümayəndələri iştirak ediblər.

Filmde Vətən uğrunda şəhadət qovuşmuş qəhrəmanlarla yanaşı, dini fanatizm və radikalizm təsirinə məruz qalan, bir sıra xərici ölkələrdəki ekstremist-terrorçu silahlı birləşmələrin tərkibində döyüşmüş

dikalizmin cəmiyyət, dövlət, aile üçün hanısları faciələrə səbəb olduğu real faktlərlə tamaşaçırlara təqdim edilir. Ölkəmizdə dini radikalizmə qarşı həyata keçirilən maarifləndirmə tədbirlərinin effektivliyinin artırılması, vətənpərvərliyin təbliği və təşviqi məqsədilə hazırlanmış "Şəhadət" də vətənə sevgi ilə yanaşı, eyni zamanda, dini ekstremizm bataqlığının faciələrinə diqqət çəkilir.

Ekran əsərinin rejissoru və ssenari müəllifi Nadir Bədəlov, məsləhətçiləri komitənin sədr müavinləri Səyavuş Heydərov və Gündüz İsmayılovdur.

"Şəhadət" sənədli filmi Azərbaycanda canlarından keçən şəhidlərin xatirəsinə həsr olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sentyabrın 22-də Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin Mədəniyyət Mərkəzində "Şəhadət" sənədli filminin təqdimat mərasimi keçirilib. Film Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sifarişi ilə çəkilib. Gənclərin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsinə töhfə olan, eləcə də dini fanatizm, radikalizm və ekstremizm meyillərinə qarşı preventiv xarakter daşıyan ekran əsərinin təqdimatında Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin, DTX, Müdafiə və Daxili İşlər nazirliklərinin, Döv-

səxslərdən bəhs olunub. Ekran işində bir tərəfdən Vətənin müqəddəsliyi və onun müdafiəsinin vacibliyi, şəhidlik zirvəsinin ucalığı, qəhrəmanlığın gətirdiyi fəxərət hissi təbliğ olunur, digər tərəfdən isə ra-

Qulam İshaqzai: "Azərbaycan Prezidentinin dayanıqlı inkişaf üçün göstərdiyi səylər alqışa layiqdir"

Bakıda "Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri üzrə gender bərabərliyinin və qadın sağlamlığının təşviqinə "Şərq tərəfdaşlığı" ölkələri parlamentlərinin cəlb edilməsi" mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilir

"Mən dayanıqlı inkişaf üçün Azərbaycan Prezidentinin göstərdiyi səyləri alqışlayıram. Azərbaycanda Dayanıqlı İnkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurası yaradılıb. Bu şura yüksək səviyyəli hesabat hazırlayıb. Şədiq ki, hesabatda əsas mesajlar dan biri gender bərabərliyi id."

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fi-kirlər sentyabrın 22-də Milli Məclis-de "Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri üzrə gender bərabərliyinin və qadın sağlamlığının təşviqinə "Şərq tərəfdaşlığı" ölkələri parlamentlərinin cəlb edilməsi" mövzusunda beynəlxalq konfransda BMT-nin Bakıdakı rezident əlaqələndircisi Qulam İshaqzai tərəfindən səsləndirilib.

Milli Məclisin (MM), Avronest Parlament Assambleyasının (PA) sosial məsələlər, təhsil, mədəniyyət və vətəndaş cəmiyyətləri komitəsinin, Əhali və İnkişaf üzrə Avropa Parlament Forumunun və BMT-nin Azərbaycandakı ofisinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən konfransı açan MM-in gənclər və idman komitəsinin sədri Fuad Muradov tədbirin əhəmiyyətini vurğulayıb. Bildirib ki, tədbirdə qadınların sağlamlığının yaxşılaşdırılması və gender bərabərliyi üzrə qeyd olunan inkişaf göstəriciləri, qarşıya çıxan problemlər ətrafında çıxişlar və müzakirələr nəzərdə tutulur. F.Muradov qeyd edib ki, Ermənistan 25 ildir, Azərbaycanın torpaqlarını işgal altında saxlayır. Bu inkişafımıza mane olan səbəblərdəndir. Bir milyon insan qaçqın və məcburi köçkündür. Onlardan 50 faizini qadınlar təşkil edir. Bizim istəyimiz dayanıqlı inkişaf məqsədlərinin həyata keçirilməsinde hər bir təşkilatın öz vəzifəsini yeri yetirməsidir.

Ölkəmizdə gender bərabərliyinin təmin olunması istiqamətində görülen işlərdən danişan Milli Məclisin sədri müavini Bahar Muradova, Azərbaycanın bu sahəde bir sıra beynəlxalq təşkilatlarla fəal əməkdaşlıq etdiyini bildirib. Qeyd edib ki, ölkəmizdə bu sahəde qarşıya qoylan məqsədlərə nail olunması istiqamətində xeyli işlər görülüb. Azərbaycanın müvafiq təcrübəsi digər ölkələr üçün nümunə ola bilər. Beynəlxalq əməkdaşlığı önem verən ölkəmiz bütün sahələrdə çox məsuliyyətli tərəfdəş olduğunu sübut edib. İnkişaf etmiş və inkişaf etməkde olan ölkələrin əməkdaşlığı dünyada sülh şəraitinin yaradılması, iqtisadi əlaqələrin genişləndirilmesi, təhlükələrə qarşı vahid mövqənin formalaşdırılması, lazımi qərarların əldə edilməsində mühüm əhəmiyyət malikdir. "Əməkdaşlıq etdiyimiz qurumlar arasında Avropa təşkilatlarına xüsusi önem verilir. Bu sahəde niyyətlər, yerdilən siyaset əhəmiyyət kəsb etdiyi kimi, təcrübənin de əhəmiyyəti az deyil. Bu baxımdan düşünürəm ki, təcrübələrin bölgündür, dayanıqlı inkişafın daha yüksək səviyyədə olmasına əngel törədən problemlərin araşdırılması və həlli yollarının tapılması üçün

konfrans xüsusi əhəmiyyətə malik olacaq", - deyə Bahar Muradova əlavə edib.

Dayanıqlı inkişaf məqsədlərində gender bərabərliyinin mühüm amillərdən biri olduğunu söyləyən Milli Məclisin sədr müavini qeyd edib ki, Azərbaycan neft ölkəsidir, zəngin təbii resursları var. Lakin ölkəmizdə əsas resurs insan amilidir. Məhz bunu nəzərə alaraq, bu sahəde bir sıra programlar həyata keçirilib və konkret nəticələr əldə olunub. Dövlətimizin başçısı tərəfindən dayanıqlı inkişaf məqsədlərinin həyata keçirilməsinə dair mühüm qərarlar qəbul edilib, qadın sahibkarlığı, gender bərabərliyi ilə bağlı bir sıra tədbirlər həyata keçirilib. Bununla bağlı mühüm qanunvericilik bazası var və onun nəticələri də görünməkdədir.

Milli Məclisin deputati Məlahət İbrahimqızı ölkəmizdə qadın və uşaq hüquqlarının müdafiəsi, gender bərabərliyinin təmin edilməsi, məisət zorakılığına qarşı mübarizənin gücləndirilməsi sahələrində qazanılan nailiyyətlərin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin siyasi dəstəyi sayəsində əldə olunduğunu vurğulayıb. Diqqətə çatdırıb ki, gələn il Azərbaycanda qadınlara seçmək və seçilmək hüququnun verilməsinin 100 illiyi qeyd olunacaq. Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva ölkəmizdə gender bərabərliyi məsələlərini daim diqqət mərkəzində saxlayırlar. Ölkəmizdə dövlət qadın siyasetinin uğurla həyata keçirildiyini, kişi və qadınlar arasında hüquq bərabərliyi prinsipinin oronundunu qeyd edən M.İbrahimqızı zərif cinsin nümayəndələrinin ailedə, təhsilde, sehiyyədə, mədəniyyətdə, dövlət idarəciliyində, qanun və qərarların qəbulunda, hətta idman hərəkatında yüksək nailiyyətlər qazandıqlarını deyib.

Gender bərabərliyi insan hüquqlarının təmin edilməsində əsas şərtlərdən biridir. Bu barədə danişan xarici işlər nazirinin müavini Xələf Xələfov qeyd edib ki, Azərbaycanda bu sahəde görülen işlər ölkəmizdə gender məsələsinə göstərilən diqqətin təzahürüdür. Azərbaycan Avropa İttifaqının (Aİ) etibarlı tərəfdəsidir. Azərbaycan və Aİ bir çox sahəde ümumi maraq kəsb edən və qarşılıqlı faydalara əsaslanan əməkdaşlıq edir. Hazırda

əməkdaşlığı dair aparılan intensiv danışıqların yekunlaşması her iki tərəfin maraqlarına uyğun yeni siyasi hüquqi ərvənəsinin yaranmasına xidmət edəcək.

"Cənub Qaz Dehlizi" layihəsi çərçivəsində görülen işlər və Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyində oynadığı rol bu sahədə əməkdaşlığın strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə çatdığını göstərir. Avropa İttifaqı Şərq Tərəfdaşlarının gələcəyi münaqışə bölgelerində sülh və sabitliyin bərqrər olmasından asılıdır. Bu təşkilata üzv ölkələrdən olan Ermenistan Azərbaycan torpaqlarının besdəbirini işğal edib. İşğal olunmuş ərazilərdə sərvətlərimiz talan edilir, tarixi və mədəni abidələrimiz, məscidlər dağıdır. Ermenistan status-kvonu saxlamaqla məskunlaşma siyaseti aparır. Xaricdə yaşayış ermenilər və digərləri bu siyasetə uymamılmalıdır. Əks halda, bunun ağır nəticələri ilə qarşılaşacaqlar. Avropa Parlamentinin üzvlərinin işğal olunmuş ərazilərə sefərini təşkil etməklə Ermenistan onları öz avantüralarına cəlb etmək istəyir. Artıq bu siyaset iflasa uğrayıb. Dünya birliyi sərhədlərin zorla dəyişdirilməsinə heç zaman qəbul etmeyecek. Aİ işğalçıya qarşı münasibətdə ortaya qəti mövqə qoymalı və onu təcavüzkar siyasetdən çəkindirməlidir. Münaqışının həlli regionun sosial tərəqqisine, iqtisadi inkişafına təkan verəcək. Azərbaycan münaqışının tezliklə həllində maraqlıdır. Ümid edirik ki, bizim mövqeyimiz bundan sonra da beynəlxalq ictimaiyyət tərəfində dəstəklənəcək" - deyə X.Xələfov vurğulayıb.

Aile, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Hicran Hüseynova deyib ki, Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri ötən 15 il ərzində həyata keçirilmiş Minilliyyin İnkişaf Məqsədləri (2000-2015-ci illər) əsasında yaradılıb. Bu müddət ərzində bir çox hədəflər üzrə nailiyyətlər əldə olunub. Ölkəmizdə mütləq yoxsulluq səviyyəsi 49 faizdən 5 faizə qədər azaldılıb, savadlılıq demək olar yüz faizə çatdırılıb, gender bərabərliyinin təşviqi və qadınların səlahiyyətlərinin artırılmasında tərəqqiye nail olunub, uşaq və ana ölümü əhəmiyyətli dərəcəde azalıb. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə vətəndaşlarımız, xüsusən de qadın və uşaqlar üçün uyğun şə-

nail olub. Ölkə qanunvericiliyi qadınlara qarşı bütün növ ayrı-seçkililiklər aradan qaldırılmasına imkan verir.

Rezident Əlaqələndirici, həmçinin qeyd edib ki, heç bir qadın, uşaq diqqətdən kənarda qalmamalıdır. "Çox istərdik ki, hökumətlər, parlamentlər insanların ehtiyaclarına cavab veren, siyasi məfkurdən uşaq qanunları qəbul edilməsində birgə fealiyyət göstərsinlər. Əsl dayışıklılıy nail olmaq üçün gender bərabərliyi diqqətde saxlanılmalıdır. Mən dayanıqlı inkişaf üçün Azərbaycan Prezidentinin göstərdiyi səyləri alqışlayıram. Azərbaycanda Dayanıqlı İnkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurası yaradılıb. Bu şura yüksək səviyyəli hesabat hazırlayıb. Şədiq ki, Azərbaycanın hesabatında əsas mesajlardan biri gender bərabərliyi idi", - deyə Qulam İshaqzai vurgulayıb.

Tədbirde Avropa İttifaqının Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Kestitus Yankauskas, Avropa Parlamentinin Cənubi Qafqaz üzrə nümayəndə heyətinin sədri Sacad Kərim, Bosniya-Herseqovina parlamentinin deputati, Əhali və inkişaf üzrə Avropa Parlament Forumunun vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü və dəstəyi ilə reallaşan önemli layihələr bu siyasetin daha da güclənməsinə böyük töhfədir. Azərbaycan Hökuməti ailələrimizin rifahını, qadın iştirakçılığının artırılmasını və uşaqlarımızın sağlam və savadlı böyüməsini daim diqqətde saxlayır. Azərbaycanda gender bərabərliyinin təmin edilməsi üçün hüquq qanunvericilik bazası yaradılıb və gender ekspertizası aparılıb. Hazırda bütün yerli icra hakimiyyətlərində müvafiq yerli icra orqanlarının nümayəndələrindən ibarət gender zorakılığı və uşaqlara qarşı zorakılıq üzrə monitorinq qrupları fealiyyət göstərir. Komite tərəfindən "Məisət Zorakılığı üzrə" Məlumat Bankı yaradılıb. Eyni zamanda, BMT-nin Əhali Fonu ilə birgə "Azərbaycanda Gender Əsaslı Zorakılıqla Mübarizə" adlı ikişilik layihəye start vermişik. Layihə çərçivəsində qanunvericiliyin daha da təkmilləşdirilməsi, Əlaqələndirmə Şurasının yaradılması və Milli Fealiyyət Planının hazırlanması sahəsində bir sıra görüşlər keçirilib, müvafiq sənədlər hazırlanıb. Biz Azərbaycanda 5-ci məqsəd üzrə hədələrə nail olmaq üçün böyük işlər aparırıq. Xüsusiələr qadınların iqtisadi resurslara, informasiya-kommunikasiya texnologiyalarına çıxişının təmin olunması, gender əsaslı zorakılığın aradan qaldırılması sahəsində işləri daha da gücləndirmişik".

Azərbaycanda ilk dəfə 1918-ci ilde qadınlara səsverme hüququnu vərildiyini xatırladan BMT-nin Bakıdakı rezident əlaqələndircisi Qulam İshaqzai bildirib ki, milli qanunvericilikdə bütün növ bərabərlik təmin edilir. Azərbaycan, həmçinin "Ayri-seçkililiklərin aradan qaldırılması" Konvensiyasına qoşulub. Qadınlara qarşı zorakılığın və iş yerlərində gender bərabərsizliyinin aradan qaldırılması üçün daha çox iş gərəməsinin vacibliyini diqqətə çatdırıb. Q.Ishaqzai əlavə edib ki, qadınlar təhsilə çıxişda, iqtisadi qərarların verilməsində daha aktiv iştirak etməlidirlər. Azərbaycan gender bərabərliyi sahəsində xeyli irəliləyişlər

Fasiledən sonra tədbir sessiyalar üzrə davam etdirilib. "Şərq tərəfdaşlığı ölkələrində qadın sağlamlığı və gender bərabərliyi siyasetlərinin tətbiqində əldə edilən uğur və çətinliklər" mövzusunda birinci sessiyani Avropa Parlamentinin üzvü Haidi Hautala təqdim edib. Sonra "Parlamentlərin BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri üzrə gender bərabərliyi və qadın sağlamlığı, təcrübə və fealiyyətlər" mövzusunda sessiyada çıxişçılar qadın hüquqlarının və sağlamlığının yaxşılaşdırılmasına yönelik layihələrdən danişiblər. Sessiyanın sonunda bu sahəde dünya ölkələri təcrübəsinə həsr olunmuş slayd-şou nümayiş etdirilib.

BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri üçün parlamentarilərin fealiyyətini gücləndirmək perspektivləri mövzusunda sessiyada çıxişçılar qadın sağlamlığı və gender bərabərliyi problemlərinin həlli yollarını müyyən etməklə əlaqədar təessürtərlərini bürübütlər.

Tədbir çərçivəsində keçirilən sessiyaların gedişində Milli Məclisin komitə sədrləri Hadi Rəcəbli, Ziyad Səməzdəzadə, Aqipa Naxçıvanlı çıxiş edərək gender bərabərliyinin təmin edilməsində dövlət büdcəsinin rolunu, dövlət və özəl sektorların əməkdaşlığı, ailələr arasında bu sahəde maarifləndirmənin gücləndirilməsi məsələlərindən danişiblər. Bildirilib ki, Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra parlamentdə qadın hüquqları ilə bağlı 72 qanun qəbul edilib ki, bunlardan ikisi dünəyada model qanun olaraq qəbul edilib.

Cənab Prezident İlham Əliyevin BMT-dəki çıxışı məharibəsində təcavüzkar Ermənistana ağır zərbədir

*Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət
Komitəsinin sədri, YAP İcra katibinin
müavini Mübariz Qurbanlınin
yap.org.az-a müsahibəsi*

- Mübariz müəllim, 2017-ci il Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən "İslam Həmrəyliyi İli" elan olunmuşdur. Artıq demək olar ki, ilin böyük hissəsi başa çatmaq üzrədir və Dövlət Komitəsi bu il ərzində bir çox tədbirlər həyata keçirib. Bununla əlaqədar olaraq "İslam Həmrəyliyi İli"ni necə qiymətləndirirsiniz?

- Önce qeyd edim ki, Prezident cənab İlham Əliyev tərəfindən 2017-ci ilin "İslam Həmrəyliyi İli" elan olunması həm beynəlxalq, həm də regional səviyyədə çox böyük etniki-siyasi, ideoloji əhəmiyyət daşıyır və zamanın çağırışlarına cavab veren mühüm bir addımdır. Hər bir dövrün müəyyən çağırışları olur və uzaqqorən liderlərin böyüklüyü dəondadır ki, bu çağırışlara da adekvat cavablar verilməsi üçün müvafiq qərarlar qəbul edirlər. Müasir dövrədə İslam dünyasının həmrəyliyə çox böyük ehtiyacı var. Bu həmrəyliyi yaratmaq, bununla bağlı müəyyən addımlar atmaq üçün belə bir çağırışın edilməsi çox böyük önem daşıyır. İslam həmrəyliyi ideyası yalnız 2017-ci ilə mehdudlaşdırıb, bu, uzaq perspektive hesablanmış çağırışdır.

Bu gün həm ölkə daxilində, həm də xaricdə İslam həmrəyliyinin geniş şəkildə təbliğinə ehtiyac duyulur. 2017-ci ilin Azərbaycanda "İslam Həmrəyliyi İli" elan edilmiş ilə bağlı Sərəncamın icrasını təmin etmək məqsədilə təsdiq olunmuş "Tədbirlər Planı"na uyğun olaraq, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Biliq Fondu, o cümlədən Qafqaz Müsəlmanları İdaresi və digər qeyri-hökumət təşkilatları paytaxt Bakıda və regionlarda çox-

sayılı tədbirlər keçirmişlər. Bu tədbirlər İslam mədəniyətinin, ənənələrinin qorunması, təbliği və təşviqi, İslam dininin olduğu kimi dünya ictimaiyyətine çatdırılması və ən əsası, İslami gözən salan dairələrin hərəkətlərinə qarşı arqumentlərin ortaya qoyulması işinə böyük töhfələr verdi və bu hazırlıda da davam etməkdədir. "İslam Həmrəyliyi İli"nde IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının ölkəmizdə keçirilməsi təkcə idman yarışı olaraq xatirələrdə qalmadı, həmçinin İslam dünyasındaki mövcud problemlərin, çətinliklərin, ayrı-ayrı İslam

Təessüflər olsun ki, din pərdəsi altında gizlənərək ölkəmizdə hökm sürən tolerant və multikultural şərai pozmağa cəhd göstərən bəzi radikal qruplar var. Onların məqsədi stabilisiyə pozmaq, qorxu və xaos yaratmaq yolu ilə öz siyasi avantüralarını, ambisiyalarını həyata keçirməkdir. Dini radikal və ekstremist qrupların cəhdlerine baxmayaraq, respublikamızda dini vəziyyət sabitdir və bu ifrat dini elementlər hədəf və məqsədlərinə nail ola bilənlərlər. Buna, əsasən, üç amil təsir göstərib.

Birincisi, Azərbaycanda tarixən mövcud olan, multikultural və tolerant ənənələrə əsaslanan, ənənəvi dini inanclara hörmətlə yanaşan və dövlət quruluşunda dünyəvi prinsiplərə üstünlük verən özünəməxsus dövlət-din münasibətləri modelidir. Bu modelin banisi isə Ulu Önder Heydər Əliyevdir. Ulu Öndərin həkimiyətə qayıdışından sonra din sahəsində gerginliyin azaldılması, dini vəziyyətin yaxşılaşdırılması, dövlət-din münasibətlərinin tənzimlənməsi və ölkəmizdəki tolerant mühitin qorunması istiqamətində mübəhmət tədbirlər həyata keçirildi. Dövlət-din münasibətləri sahəsində Ulu Öndərin əsasını qoymuş bu müdrik siyaset dövlət başçısı İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildi.

İkinci, xalqımız aqressiya, dözmüşzlük kimi xüsusiyyətlərdən genetik olaraq əzaqdır. Azərbaycan xalq öz dini dəyərlərinə hörmətlə yanaşır, ehkamçı, fundamentalist yanaşma ona yaddır. Əksər müsəlman dövlətlərindən fərqli olaraq, ölkəmiz dünyəvi dəyərlərə bağlılığı ilə seçilir. Bu müsbət keyfiyyət Azərbaycan xalqının tolerant xarakterini ortaya qoymuş və onun özünəməxsus imicini müəyyənləşdirmişdir. Məhz bu səbəbdən yad dini ideologiyalar, ifrat dini çağrıqlar cəmiyyətimiz tərəfindən qəbul olunmur, özüne sosial dayaq tapmır.

Üçüncü, respublikamızda dini sahədə sabitliyin qorunması istiqamətində kompleks işlər görülür. Din-dövlət münasibətlərini tənzimləyən qanunvericilik bazası daim təkmilləşdirilir, radikal və ekstremist qruplara qarşı həm hüquq-mühafizə orqanları, həm də Dövlət Komitəsi tərəfindən preventiv və profaktik tədbirlər görülür. Eyni zamanda dini maarifləndirmə sahəsində mühüm işlər həyata keçirilərək respublikamızın ümumtəhsil məktəblərində, ali təhsil ocaqlarında, dövlət qurumlarında, cəzaçəkme məssəsələrinə də zərərlə dini ideologiyaların məhəm və niyyətlərini açıqlayan, onların təbliğat metodları və dini radikalizmin fəsadları haqqında geniş məlumat verən seminar-treninglər, regional konfranslar keçirilir, eləcə də bu istiqamətdə tərefimizdə broşürələr, kitablar buraxılır.

- Bu gün dünyanın gündəmində olan ən aktual problemlərdən biri də dini radikalizm və ekstremizm problemidir. Dövlət Komitəsi

təsi Sizin rəhbərliyinizə dini radikalizm və ekstremizm qarşı mübarizə istiqamətində ardıcıl fəaliyyət həyata keçirir. Bu mübarizə hansı istiqamətdə və hansı əsaslarla aparılmalıdır?

- Dövlət Komitəsi Dövlət Komitəsi digər məsələlərdə olduğu kimi, paytaxtda və bölgelərdə dini radikalizm və ekstremizmle mübarizə mövzusunda geniş auditoriya üçün nəzərdə tutulan maarifləndirici tədbirlər keçirilir. Bu tədbirlər digər dövlət qurumları, eləcə də hüquqmühafizə orqanları ilə birgə həyata keçirilir ki, bu da işin effektivliyinin artırılmasına xidmət edir.

- Komitə radikalizm və ekstremizmin yayılma potensialı ilə bağlı müxtəlif təhlillər aparır. Təhlillərə əsaslanıq, bu təhdidlərin ölkəmizdə genişlənmə potensialı var mı?

- Müasir Azərbaycan Respublikasının din və siyasetin qarşılıqlı münasibətlərində üstünlük verdiyi model onların yanaşı yaşamasını nəzərdə tutur. Belə olduğu təqdirdə bu təhdidlərin ölkəmizdə yayılması mümkün deyil. Doğrudur, müəyyən xarici qüvvələr separatizm, dini radikalizm, ekstremizm kimi təhlükeli tendensiyaların ölkəmizə de inteqrasiya olunmasına cəhdler edirlər.

Azərbaycan dövlətinin ədalətli, əhalinin rifah və təhsil seviyyəsinin artırılmasına yönəldilmiş siyaseti, o cümlədən dini maarifləndirmə istiqamətində görülen işlər sayəsində ölkəmizdə dini fanatizm və radikalizmin vüsetmasına baza yoxdur. Çünkü Azərbaycan kimi təhsil seviyəsi yüksək, kasıblıq göstəricisi aşağı və ədalətə idarə olunan dövlətlərde vətəndaşlar dünyəvi, demokratik, liberal dəyərlərə, mötədil dini əqidələrə üstünlük verir, fundamentalist, ifratçı, dözümsüz ideologiyalara ikrəhla yanaşırlar.

- Bir çox araşdırılara görə, radikal fikirlərin insanlar arasında yayılması başlıca səbəblərindən biri də xurafatdır. Xurafatla mübarizə haqqında nə deyə bilərsiniz?

- Dini radikalizmin fəsadlarına baxdıqda xurafat və dinin siyasi məsələsi problemləri ilə qarşılaşır. Xurafat günümüzün belasıdır. İnsanların dini savadsızlığı, İslami düzgün başa düşməmələri neticədə onları radikalizm fəsadları haqqında geniş məlumat verən seminar-treninglər, regional konfranslar keçirilir, eləcə də bu istiqamətdə tərefimizdə broşürələr, kitablar buraxılır.

- Maarifləndirmə bütün sahələrdə olduğu kimi, dini sahədə də mübəhmə rol oynayır. Maarifləndirmənin effektivliyini artırmaq üçün hansı tədbirlər görülməlidir?

- Doğru qeyd etdiniz, maarifləndirmə dini sahədə olduqca mübəhmə rol oynayır. Maarifləndirmənin əsas məqsədi insanlara doğru məlumatlar çatdırmaq, baş verən hadisələrin, gedən proseslərin mahiyyəti, real və potensial təhlükələr barədə onları xəbərdar etməkdir. Maarifləndirmənin effektivliyi bu prosesi birbaşa həyata keçirən mütəxəssislərin peşəkarlığı, hədəf qrupunun düzgün seçilmesi ilə yanaşı, insanların bu məsələdə maariflənmə istekləri ilə də sıx bağlıdır. Çünkü bəzən ele olur ki, zərərlə dini cərəyanların təsiri altına düşmüş şəxslər onların təlimlərinə, irələ sündürkələr ideyalara məntiqin süzgəcindən keçirmədən fanatik formada inanırlar. Belə insanları inandırmak, cəmiyyətə yeniden qazandırmak vacib olğudu qədər mürəkkəb olduğundan, həmişə uğur qazanmaq mümkün deyil.

Ümumiyyətlə, dini maarifləndirmə birbaşa və dolayı formalarda təşkil olunur. Eyni zamanda dini maarifləndirmə tədbirləri həm də preventiv xarakter daşıyır. Bu baxımdan, belə tədbirlərin əhatə dairəsinə cəmiyyətin həssas təbəqəsi ilə yanaşı, təhsil məssəsələrini, ordubirleşmələrini, xüsusi gənclərin üstünlük təşkil etdiyi kollektivləri daxil etmələr.

Dini marifləndirmənin effektivliyinin artırılmasında maarifləndirici xarakterli nəşrlərin hazırlanması və cəmiyyətin müvafiq təbəqəsinə təqdim edilməsi de böyük önem daşıyır. Dövlət Komitəsi tərəfindən xüsusilə son illər xeyli maarifləndirici materiallər, kitab, jurnal, qəzet kimi çap məhsulları ilə yanaşı, sənədlə filmlər də hazırlanıb. Onların cəmiyyətə çatdırılmasında tədbirlərle yanaşı, televiziya, radio, mətbuat, sosial şəbəkələr kimi bir çox təbliğat vasitələrində istifadə edirik.

- Dini icmaların və din xadimlərinin maarifləndirmə sahəsindəki fəaliyyətini necə qiymətləndirirsınız?

- Hazırda ölkədə dini maarifləndirmə istiqamətində intensiv işlər görülür. Bu sahə ilə əvvəller əsasən din xadimləri, dini icma üzvləri, ilahiyyatçılar məşğul olurdusa, hazırda onların sıraları xeyli genişlənib. Çünkü bu, zamanın telebidir. Dövlət Komitəsi dini maarifləndirmə istiqamətində Qafqaz Müsəlmanları idarəsi ilə səmərəli əməkdaşlıq şəraitində işləyir. Biz birlikdə həm ölkə daxilində, həm də xaricdə tədbirlər təşkil edirik. Bu da öz bəhrəsinə verir, çünkü bəzən insanları maraqlandıran müəyyən məsələlərin şəhərini məhz din xadimləri verə bilərlər, bəzən də bu, dövlət qurumlarının üzərinə düşür. Nəzərəalsaq ki, müasir

dünyada dîne tâkcâ etiqadı nöqteli -nâzerdən yanaşılmır, ondan mahiyetinə uyğun olmayan başqa məqsədlərlə də istifadə edilir. Ona görə də, həm dînin öz ilahi təyinatına uyğun müqəddəsliyinin qorunması, həm də ondan hansıa destruktiv məqsədlər üçün istifadə olunmasının qarşısının alınması üçün tâkcâ din xadimləri yox, bütün cəmiyyət əl-ələ vermelidir. Cox təqdirəlayıq haldır ki, ölkəmizdə məhz belə əməkdaşlıq mühit mövcuddur.

Konkret sualınıza gəldikdə isə, din xadimləri, dini icma üzvləri də aktiv dini maarifləndirmə prosesində iştirak edirlər. Misal üçün, ölkəmizin Prezidenti cənab İlham Əliyevin 27 noyabr 2014-cü il tarixli Sərəncamına əsasən, 2014-cü ilin dövlət bütçəsində nezərdə tutulmuş Prezidentin ehtiyat fondundan Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinə ayrılmış 2.5 milyon manat vəsait hesabına ölkədə dini maarifləndirmə və milli-mənəvi dəyerlərin təbliği işini daha da gücləndirmək məqsədile dini icmalar çoxsaylı tədbirlər həyata keçirirlər. Tâkcə 2017-ci ilin 8 ayı ərzində dini icmalar tərəfindən 650-dən artıq maarifləndirci tədbir baş tutub və bu proses davam edir.

Maarifləndirmə ilə məşğul olan hər kəs öz üzərində daim işləməli, peşəkarlıq keyfiyyətlərini artırımlı, ətəşəfliqlərini aradan qaldırmalıdır. Onların fəaliyyətinin effektivliyi bir çox amillərdən asılıdır. Burada təhsil seviyyesi, dini elmlərə yanaşı, dünyəvi elmlərən de xəbərdar olması, mənəvi keyfiyyətləri, özü-nüfədə qabiliyyəti, müasir dünyada baş verən prosesləri düzgün qiyamətləndirmə bacarığı kimi vacib faktorlar əsas rol oynayır. Din xadimləri, dini icmalar da fəaliyyətlərinin effektivliyi üçün bunu daim nəzərə almalıdır.

- Komitənin ideoloji sahədə uğurlu addımlarından biri də "Fitnə" sənədli film oludur. Həm paytaxt, həm də regionlarda film geniş tamaşaçı kütłəsinə nümayiş etdirildi. Müasir gənclərin vizual görüntüyü dəha çox üstünlük verdiyini nəzərə alaraq, bu istiqamətdə yeni addımlar atıldı?

- Qeyd edim ki, böyük tamaşaçı kütłəsinin rejbətini qazanmış "Fitnə" filminin bir növ davamı kimi, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sıfırı ile Azərbaycan Respublikasının azadlığı, suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olmuş hərbiçilərimizin xatirəsinə həsr olunan, həmçinin bir sıra xarici ölkələrdə ekstremist-terrorçu silahlı birləşmələrin tərkibində döyüşərək, dini fanatizm və radikalizmin təsirinə məruz qalmış şəxslərdən, eləcə də onların ailələrinin timsalında bu problemin cəmiyyət və dövlətimiz üçün təhlükəsindən behs edən "Şəhadət" adlı sənədli filmi çəkilməşdir. Ümidvaram ki, radikalizm və ekstremitizm kimi meyillərə qarşı preventiv xarakter daşıyan "Şəhadət" filmi de "Fitnə" kimi gənclərimizin əsl vətənpərvər kimi yetişməsində müsbət təsirini göstərəcək.

- İnsanların dini təfəkkürünün formallaşmasında dini təyinatlı ədəbiyyatların rolü danılmazdır. Dövlət

Komitəsi ölkədə bu sahəyə nəzarəti həyata keçirən dövlət qurumudur. Hazırda dini təyinatlı bağlı hanisi tendensiyalar müşahidə olunur?

- "Dini etiqad azadlığı haqqında" Qanunun 22-ci maddəsinə əsasən, dini qurumlar, dini qurum olmayan digər hüquqi və fiziki şəxslər Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin razılığı ilə dini təyinatlı ədəbiyyatı, əşyaları, dini məzmunlu başqa məlumat materiallarını istehsal, iddal, ixrac edə, habelə sərbəst yaya bilərlər.

Hər kəs Dövlət Komitəsi tərəfindən idxləna və ya çapına razılıq verilmiş, eləcə də nezaret markası vurulmuş dini kitab yaya bilər. Amma bu ictimai asayışın pozulması cəhd, o cümlədən vətəndaşlara narahatlıq yaradılması ilə müşahidə olunmamalıdır.

Övvəlki illərlə müqayisədə zərərlə dini ədəbiyyatların satışı, istehsalı və idxlə xeyli dərəcədə azalıb. Bu istiqamətdə görülmüş inzibati və profilaktik işlər öz bəhəresini verib. Amma bu o demək deyil ki, bu gün hər hansı dini qrup zərərlə dini ədəbiyyatı neşr etmək və ya idxlə edərək yasmaq istəmir. Bəzən dini ədəbiyyatların neşri ilə bağlı Dövlət Komitəsinə müraciət edilərkən orada zərərlə fikirlər aşkar edilir. Mütəxəssislər yalnız bu fikirlərin kitabdan çıxarılaçığı təqdirdə kitabın neşrinə razılıq verirlər, əks halda bu səpkili kitabların neşrinə razılıq verilmir.

Bu gün radikal dini təməyülli qruplar öz düşüncələrini daha çox elektron resurslardan istifadə etməklə yagmağa çalışır. Dövlət Komitəsi bu istiqamətdə de monitoringlər aparır və belə faktlar aşkarlandığı zaman müvafiq qurumlara məlumat verilir.

Dini kitabların küçəde satılması na gəlinə, bu, yolverilməzdir. Çünkü "Dini etiqad azadlığı haqqında" Qanunun 22-ci maddəsinə görə, dini təyinatlı ədəbiyyatın, əşyaları və dini məzmunlu başqa məlumat materiallarının satışı yalnız Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin razılığı ilə yaradılmış ixtisaslaşmış satış məntəqələri (dini mağaza) vasitəsilə həyata keçirilir.

Yaxşı olar ki, vətəndaşlar dini ədəbiyyatın yayılması hali ilə qarşılaşıldıqda, ilk növbədə, həmin kitabın nezaret markası vurulub-vurulmadığını baxsınlar. Əger dini ədəbiyyatın illər istehsal olunubsa və ona nezaret markası vurulmayıbsa, deməli, qanunsuzdur. Əger nezaret markası vurulbsa, amma müvafiq razılıq almayan satış məntəqələrindən kənardan satılırsa, bu da qanun pozuntusudur. Dini kitabın satılması yalnız razılıq almış dini mağazalar vasitəsilə həyata keçirilməlidir. Lakin bu gün bəzi dini mağazalar hələ də müvafiq razılıq almayıblar. Bu səbəbdən bu il ərzində onlarla belə mağaza inzibati qaydada cərimələnib.

Övvəller dini qanunvericilik sahəsində inzibati hüquq-pozmaları müxtəlif qurumlar rəsmiləşdirirdi, indi bu səlahiyyət Prezidentin müvafiq Fərmanı ilə Dövlət Komitəsinə verilib. Din sahəsində istenilən inzibati xarakterli qanun pozuntusu Dövlət Komitəsinin əməkdaşları tərəfindən protokollaşdırılıb məhkəməyə göndərilir.

Dini ədəbiyyat sahəsində mövcud problemlərin önündə yerli müelliflərin azlığı dayanır. Təessüt ki, ölkəmizdə bu illər ərzində ilahiyyatı nəzəri cəhətdən mənimsemis mütəxəssislərimiz olsa da, onların kitab yazmaq həvəsləri nədənsə yoxdur. Dövlət Komitəsi bu istiqamətdə de iş görür. Son illər Dövlət Komitəsinin maddi dəstəyi ilə onlarla dini maarifləndirci xarakterli ədəbiyyatlar nəşr olunub. Bu ədəbiyyatlar əhalilə arasında yayılır. Mövzuları əsasən dini radikalizme qarşı mübarizənin, İslam həmrəyliyinin təbliği, milli-mənəvi dəyerlərimizin, o cümlədən ölkədəki tolerantlıq mühiti tərənnümüdür.

Dini məlumatlar sağlam dini ədəbiyyatlardan istifadə edilməklə alınmalıdır.

- Bu gün həm radikalizm, həm də xurafatla mübarizədə elm və təhsilin böyük təsiri var. Xüsusiylə gənclərin və məktəblilərin dirlər haqqında düzgün məlumatlandırılması, onların radikal təsirə məruz qalmaması üçün təhsil sistemində hansı yeniliklər edilə bilər? Bununla bağlı təkliflər var mı?

- Dövlət Komitəsi yeniyetmə və gənclərin ifrat dini ideologiyaların və zərərlə dini ideyaların tesiri altına düşməməsi üçün respublikanın ümumtəhsil məktəblərində və ali təhsil ocaqlarında dini maarifləndirmə işi apararaq mütemadi seminar-treninglər keçirir. Həmin seminar-treninglərde zərərlə dini cərəyanların və destruktiv təriqətlərin mahiyəti açıqlanır, onların təbliğat metodları haqqında geniş məlumat verilir. Müşahidələr de onu göstərir ki, bu maarifləndirci silsilə tədbirlər şagird və tələbələr tərəfindən çox maraqla qarşılırlar.

Təhsil sisteminde yeniliklərin edilməsi ilə bağlı sualınıza gəlinə, bildiğiniz kimi, Azərbaycanda orta məktəblərdə "Həyat bilgisi" adlı fənn tədris olunur. Bu fənn çərçivəsində dünya dinləri və dini inanclar barede ümumi məlumat verilir. Lakin o da bir reallıqdır ki, bu məlumatlar yətəri deyildir. Ona görə də mütəxəssislərə aparılan fikir mübadiləsi zamanı belə bir qənəətə gəlinib ki, "Həyat bilgisi" dərsliyində dinlə bağlı biliyklər daha geniş şəkildə verilsin. Fikrimizcə, gənclərimizin dövlətçiliyimiz və xalqımızın milli maraqlarına zidd olan radikal dini çağırışların, dini dözsüzlük təbliğ edən ideyaların, dini ayrı-seçkilik yaranan principlərin təsiri altına düşməməsi üçün "Həyat bilgisi" dərsliyinə zənginləşdirilməsi faydalı olacaqdır.

Gənclərin radikal təməyüllərin təsiri altına düşməməsi üçün başqa təkliflər irəli sürüllür. Belə təklif var ki, orta ümumtəhsil məktəblərində, xüsusiylə yuxarı sinif şagirdləri üçün "Dünya dinləri", "Din və cəmiyyət" və ya "Din və mədəniyyət" kimi fənn tədris olunsun. Bu ad şərtidir. Fənnin əsas məqsədi şagirdlərə dünya dinləri haqqında, eyni zamanda radikal dini qruplar, cərəyanlar, onları yaranan səbəblər, dini radikalizmin neticələri və fəsادları barede etrafı bilgi verməkdir. Bunlar qatı dini ideologiyalardan uzaq durmaq və onların psixoloji manipulyasiyalarına uymamaq üçün şagirdlərə hə-

yatları boyu lazımlı ola biləcək bilgilərdir.

- Yeri gəlmışkən, bəzən dırnaqarası din alımlarının müxtəlif absurd fikirlər ehtiva edən fətvaları, habelə gəncləri milli mənvi dəyərlərimizə zidd dini təbliğata cəlbətmə cəhdləri müşahidə edilir. Bununla bağlı dini biliklər öyrənmək istəyən gənclərimizə nə məsləhət görərdiniz?

- Gənclərimizə məsləhətim odur ki, əsas diqqəti təhsile yönəltsinlər və asudə vaxtlarını səmərəli keçirsinlər, zərərlə vərdişlərdən uzaq olsunlar. Dini mahiyətindən uzaq formada təbliğ etməyə çalışan insanlarla ünsiyyətdə yarışınlar. İslami yalnız Qurani-Kərimin aye və surələri çərçivəsində öyrənmişlər. Eyni zamanda yalnız Dövlət Komitəsinin razılığı ilə çap olunmuş dini ədəbiyyat nümunələrindən istifadə etsinlər. Bu qaydalarla riayət edən gənc dinin, eləcə də dövlətimizin tələb etdiyi əsl vicdanlı məsələman və vətəndaş kimi yetişə bilər.

- Son olaraq bu gün artıq hicri-qəməri təqvimlə Məhərrəm ayı başlayır. Bununla bağlı bir neçə gün öncə Qafqaz Məsələmanları İdarəsinin Qazilar Şurasının müvafiq fətvası oldu. Sizin dindar insanların rəsədlərə Məhərrəm ayı ilə əlaqədar olaraq hansı tövsiyələriniz var?

- Hər şeydən önce, İslam dinində müqəddəs aylardan sayılan Məhərrəm ayı, xüsusilə də Aşura günü zamanı ifrat hərəkətlərə yol verməməyi və mövcud qanunvericiliyin tələbələrinə riayət etməyi tövsiye edirəm. Qeyd edim ki, Azərbaycanda məscidlərdə bu və ya digər aylar həyata keçirilərken Qafqaz Məsələmanları İdarəsinin tətbiq və təqdim etdiyi təqvimə eməl olunmalıdır. Bu təqvimdən kənara çıxmır olmaz. Çünkü Azərbaycan Respublikasında İslam dini qurumları öz tarihi dini mərkəzində - Qafqaz Məsələmanlar İdarəsində birleşirlər və bu dini mərkəz tərəfindən tərtib olunan təqvimlər bütün dini icmalar üçün keçərlidir. Məzhəbindən asılı olma yaraq, hər kəs bu təqvimlərə eməl etməlidir.

Xatırladım ki, müxtəlif dini atri-butları məsciddən kənardə nümayış etdirmək olmaz. Xüsusilə də bədənə xəsərat yetirmək, zəncir vurmaqla qan çıxarmaq və ya qan çıxarma ilə müşayiət olunan bədənə işğəncə vəsətlərindən istifadə etmək yolverilməzdir. Komitənin yerlərdəki şobələri qanunvericiliyin tələbələrinə eməl olunması ilə bağlı monitoringlər keçirəcək. Əger hər hansı pozuntular olsa, onuna əlaqədar müvafiq tədbirlər görüleceək. Əminəm ki, hamı bu qanuna eməl edəcək. Nəzərinizə çatdırıım ki, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən yerlərdə Məhərrəm ayının keçirilməsi ilə bağlı mütəmadi izahat və maarifləndirmə işləri aparılır.

Bəzən belə fikir səsləndirilir ki, guya əzadərləq zamanı mikrofondan istifadə etmek qadağandır. Xeyr, buna məhdudiyyət qoyulmayıb. Amma burada bir önemli məqamə diqqət çəkmək istərdim. Belə ki, eger iki məscid arasında məsafə

azdırısa, əzadərləq zamanı səs gücəndiricilərdən ehtiyatla istifadə edilməlidir, çünki səs başqa məsciddə gedən əzadərləq mərasimine maneçilik törədə bilər. Bir sözə, əzadərləq mərasimləri keçirərək diqqətlə olmağa və heç kimi narahat etməmeye səy göstərməliyik.

Sonda hər il Məhərrəm ayı zamanı Qafqaz Məsələmanları İdarəsinin təşəbbüsü ilə talassemiya və hemofiliya xəstələri üçün keçirilən ənənəvi qanverme aksiyası kimi xeyrəxah işdə dindarları feal iştirak etməye çağırmaq istərdim.

- Mübariz müslim, bir məsələyə də münasibətinizi bilmək istərdik. Məlum olduğum kişi, bir neçə gün öncə BMT Baş Assambleyasının 72-ci sessiyasının açılışında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxış etdi. Dövlətimizin başçısının çıxışı Ermənistən işgalçılıq siyasetinin beynəlxalq miqyasda ifşa olunması baxımdan nə dərəcədə əhəmiyyət kəsb edir?

- Azərbaycan Dağlıq Qarabağ probleminin sülh yolu ilə tərefdəndir və buna görə də danışçılar prosesinin davam etməsində maraqlıdır. Azərbaycan tərəfi müxtəlif səviyyələrdə, o cümlədən, BMT, ATƏT və digər beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində Ermənistən təcavüzkar siyaseti ilə bağlı mövqeyini bildir və işgalçi dövlətin münaqışının sülh yolu həllinde maraqlı olmadığını bəyan edir. Eyni zamanda, mövqeyimiz bundan ibarətdir ki, Minsk qrupunun fəaliyyəti qaneedici deyil və Azərbaycan xalqı həmsədlərinin fəaliyyətindən narazıdır. Çünkü sülh prosesində hər hansı irəliləyiş yoxdur.

BMT Baş Assambleyasının 72-ci sessiyasında Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin çıxışı həm Ermənistən, həm də beynəlxalq birlik üçün ciddi mesajdır. Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, Ermənistənə təzyiq göstərilməli və Ermənistən təcavüzkar dövlət kimi işğal etdiyi torpaqlardan çıxması təkidlə tələb olunmalıdır. Bunun üçün isə BMT Tehlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələri icra olunmalıdır. Azərbaycan tərəfi münaqışının tezliklə beynəlxalq hüquq normallaşdırma uyğun və ədalətli şəkildə həllinə tərefdardır. Münaqışının hələ de həll olunmaması və beynəlxalq birlik tərəfindən bunun üçün səyərinin güclənməsi Azərbaycan cəmiyyətində narazılıqla qarşılanır. İşgalçi Ermənistən müxtəlif bəhənələrə status-kvonu saxlamağa çalışır. Ölkəmiz isə belə vəziyyətin davam etməsini qəbul edilməz sayır. Ona görə də, beynəlxalq birlik, o cümlədən BMT, AT

23 sentyabr 2017-ci il

Yeni Azərbaycan Partiyası Səbail rayon təşkilatı partyanın yaranmasının 25 illiyi münasibətilə tədbir kecirib

Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının 25 illiyi münasibətilə YAP Səbail rayon təşkilatlarında müxtəlif səpkidə tədbirlər keçiril-

lir. Dünən YAP Səbail rayon təşkilatı YAP-in yaranmasının 25 illiyi münasibətilə tədbirlər planı çərçivəsində rayon gəncləri Azərbaycan Milli Tarix Muzeyini ziyarət ediblər. Bir qrup tələbənin, partyanın feal gənclərinin ve rayonun idarə və təşkilatlarının əməkdaşlarının böyük maraqla iştirak etdiyi ekskursiya zamanı

ziyaretçilərə binanın tarixi, eləcə də, muzeydə nümayiş olunan Azərbaycan tarixinin bütün dövrlərinə aid ekspozisiyalar haqqında geniş məlumat verilib.

Bildirilib ki, muzeyin kitabxanasında, müxtəlif fondlarda Azərbaycan tarixini yaşadan 300 minədək maddi mədəniyyət nümunəsi, tariximizin müxtəlif dövrlərinə aid 80 mindən artıq nadir jurnal, kitab və qəzet toplanmışdır. Ölkəmizin tarixi-mədəni irsinin qoruyucusu olan AMEA-nın Azərbaycan Milli Tarix Muzeyinə bu səpkidə ekskursiyaların təşkili milli tariximizin gənclərimiz tərefindən daha dərinən öyrənilməsində əhəmiyyətlidir. Belə ki, Azərbaycan gənclərinin milli şurur, özündərək və vətənpərvərlik hisslerinin gücləndirilməsi, xüsusi dərəcədə, dövlət müstəqilliyiminin müqəddəsliyinin şüurlu şəkildə dərk edilməsi istiqamətində böyük rola malikdir. Bu maarifləndirici ekskursiyada maraqla iştirak edən gənclər ziyarətdən yüksək təessüratla ayrıliblar.

ZÜMRÜD

Dışsız çarx kimi yerində sayan Müsavat

Rəfiqə

Nedənse, hər zaman meydan deyəndə, yadına heç bir uğura imza atı bilməyən, 24 ilən artıqdır ki, dışsız çarx kimi yerində sayan dağıcı müxalifet düşür. O müxalifet ki, xarici qrantlara arxala-naraq, əllərində olan bir-iki qəzet, saytlar və bir də sosial şəbəkələr vasitəsilə özlərini təbliğ edirlər. Ancaq anlamıclar ki, bu təbliğatla uğur qazanmaq olmaz. Necə ki, Arif Hacılı başqa olmuşdan sonra Müsavatın tifaqı dağılmışa başlayıb. Elə bu yerde, müahacir ömrü yasaşan eks-spiker Rəsul Quliyevin dediyi kimi, "ay badbaxtlar bilmirdiniz ki, dağıcı və satqından başqa olan partiyani sonu belə olmalıdır".

Müsavatın Ali Meclisinin keçmiş üzvü Elbey Həsənli Rəsul Quliyevə dəstək olaraq bildirib ki, bu o Arif Hacılıdır ki, saxtakarlıqla başqa olub: "Belə olan halda Müsavat Partiyasının məhvə doğru getməsinin səbəbkərə da ele saxta başqa A.Hacılıdır. Çünkü Müsavat partiyasının başqanı dağıcı mövqədədir. Ona görə də, Müsavatın tifaqı xaraba qalıb. Gopologiya ilə iş bitməz. A.Hacılı başqa olandan sonra partyanın az qala bütün elitarı təşkilatı tərk edib, bir nəfər də tanınmış sima bu partiyaya daxil olmayıb. Elə bu səbəbdən də, A.Hacılı sovet dönməndəki kolxoz sədrleri kimi pambiq "pripiska"sına keçib".

Bir başda iki başqa

E.Həsənli son vaxtlar "facebook"da İ.Qəmbər və A.Hacılı ilə bağlı maraqlı kollajlarının verilməsi ilə elaqədar aşıqlamasında bildirib ki, bu kollajlar elə əvvəller dediklerimizin təsdiqidir. Yeni görünən odur ki, bir başın yarısı A.Hacılinin, yarısı isə İ.Qəmbərindir. Əslində, bu, çox mətbəblərdən xəbər verir. Belə ki, görünen odur ki, Müsavat daxilində çekişmələr nəticəsində, bu iki saxtakar başqaşların sayesində, bu gün partiya birdefəlik yox olmaq ərəfəsindədir. Çünkü satqınlıq, xəyanətkarlıq və riyakarlıq İ.Qəmbərlə yanaşı, A.Hacılinin da boyuna biçilmiş heyat yoldur.

Elə dava da yorğan davasıdır. Görünür, bu xəmir hələ çox su aparacaq.

Ölkəmizdə həyata keçirilən dövlət-gənclər siyaseti gənclərin hərtərəflı inkişafını və onların cəmiyyət həyatında fəal iştirakını təmin edir. Həyata keçirilən siyaset gənclərin təhsili, tərbiyəsi, sağlamlığı, intellektual və mənəvi inkişafı, asudə vaxtinin səmərəli təşkili, cəmiyyətin bütün sahələrində fəal iştirakı ilə bağlı məsələləri əhatə edir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən həyata keçirilən dövlət-gənclər siyasetinin məntiqi nəticəsi olaraq, artıq Azərbaycan gəncliyi cəmiyyətin inkişafında fəal sosial təbaqəyə çevrilib. Dövlət başçısının gənclərin potensialından ölkənin mənəfəyi namına tam və düzgün istifade olunması, dövlət idarəciliyi sisteminde iştirakının gerçəkləşdirilmesi məqsədile imzalığı "Azərbaycan Gəncliyi Dövlət Proqramının (2005-2009-cu illər) təsdiq edilməsi haqqında", "Azərbaycan gəncliyi 2011-2015-ci illərde", "2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı" sərəncamları gənclərə olan dövlət qayğısının artırılması məqsədine xidmet edir. Hər bir Sərəncamda ölkəmizdə gənclərlə bağlı dövlət siyasetinin əsas istiqamətləri açıqlanır. Şübhəsiz ki, dünənan heç bir döv-

lətində gənclərlə bağlı bu qədər dövlət proqramları qəbul olunmur. Bu günlərdə isə Azərbaycan Prezidentinin Sərəncamı ilə "Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə Dövlət Proqramı" təsdiqlənmişdir. Dövlət Proqramının məqsədi ölkədə gənclər siyasetinin daha səmərəli həyata keçirilməsinə nail olmaq, cəmiyyətin bütün sahələrində gənclərin fəal iştirakına şərait yaratmaq, onların yaradıcı və innovativ potensialının üzə çıxarılmasını dəstəkləmək, gənc nəslin sağlamlığı qorumaqdan ibarətdir. Təbii ki, müasir həyatımızın tələbləri daha yüksək olduğundan, gənclərin təhsil və məşğulluq məsələlərinə diqqəti artırmaq, müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından səmərəli istifadə etmək, ölkədə könüllülük hərəkatını inkişaf etdirmək də məqsəd olaraq qarşıya qoyulub. Gənclərin cəmiyyətin bütün sferalarında iştiraki, onların aparıcı qüvvəyə çevriləməsi məqsədi ilə aradılış işlər görülməkdədir. Bu gün Azərbaycan gəncləri ictimai-siyasi, sosial-medəni və digər sahələrdə fəal iştirak edirlər. Bütün sahələrdə gənclərin feallığı, təşəbbüskarlığı, irimiqyaslı layihələrin icrasında və idarəetmədə rolü artıb. Belə ki, ölkəmizdə keçirilən beynəlxalq tədbirlərdə gənclər fəallıq göstərək, bacarıqlarını ortaya qoymuşdular. Belə ki, I Avropa Oyunları, "Formula - 1" Bakı Qran-Prisi, 2017-ci il IV İsləm Həmrəyliyi Oyunları və digər beynəlxalq səviyyəli tədbirlərdə gənclərin feallığı özünü göstərdi. Demək, Azərbaycan gəncliyi fəaldır, təşəbbüskarlıdır. Dövlətin bu gün ölkənin bütün sferalarında iştirakı məqsədi ilə yaradılan səmərəli vəsaitlərdən hər bir gənc yararlanır. Harada inkişaf, tərəqqi var, gənclərimiz də o istiqamətə

dərugi irəliləyirlər. Fərəhlədirici haldır ki, bu gün Azərbaycan gəncliyi milli dəyərlərimizə sahib çıxır. Dünya arenasında öz sözü ilə özünü və tarixini təsdiqləyir. Gənc idmançılarımızın qələbələrini, gənc siyasetçilərin uğurlarını, gənc əsərlerin qəhrəmancasına Vətən qarşısında xidmətlərini və digər sahələri nümunə kimi göstərmək olar. "Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərde" Dövlət Proqramında da gənclərin hərtərəflı inkişafı üçün şəraitin formalaşdırılması, gənclərin azərbaycanlılıq və dövlətçilik prinsipləri əsasında vətəndaşlıq və vətənpərvərlik təriyəsinin gücləndirilməsi, gənclər arasında milli-dini dözümlülük, sülhsevərlik, humanizm dəyərlərinin təbliğ edilməsi və s. kimi məsələlər vəzifə olaraq qarşıya qoyulub. Müasir həyatımızda cəmiyyətde yüksək intellektə malik olan, geniş dünyagörüşlü və innovasiyalara maraqlı göstərən gənclər nəslü formalılaşır. İstedadlı gənclər aşkar edilir, onların öz qabiliyyətlərini inkişaf etdirə bilmələri üçün respublikada mövcud şərait yaradılıb. Gənclərin sahibkarlıq fəaliyyətlərinin dəsteklənməsi, bazar iqtisadiyyatının əsaslarına dair biliklərə yiyələnməsi, peşə hazırlığının yüksəldilməsi məqsədi ilə, aradılış olaraq tədbirlər həyata keçirilir. Bu görülən işlərin davamı olaraq Döv-

let Proqramında gənclərin biliq və bacarıqlarının inkişafı, sahibkarlıq və məşğulluq imkanlarının artırılması, gənclər arasında sahibkarlıq fəaliyyətinin təşviqi də vəzifə olaraq qarşıya qoyulub.

Dövlət Proqramı, bir daha təsdiqləyir ki, dövlətimiz tərefindən Azərbaycan gənclərinin vətənpərvərlik, vətəndaşlıq təriyəsinin gücləndirilməsi, onların innovativ düşüncə və rəqabətədavamlı biliklərinə əldə olunmasına diqqət artır. Əslimiz yeni düşüncə, sürət və informasiya əsrindir. Belə bir mühitdə yüksək texnologiyalar və informasiya mühitində gənclərin cəmiyyətdə fəal iştirakının təmin edilməsinə böyük diqqət ayrılib.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

QHT-hökumət münasibətləri mövzusunda regional konfrans

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası 22 sentyabr 2017-ci ildə Mingəçevir şəhərində Ağcabədi, Yevlax, Qəbələ, Beyləqan, Bərdə, Oğuz, Kürdəmir, Goyçay, Zaqqatala, Goranboy, Zərdab, İsmayıllı QHT-ləri və yerli icra həkimiyəti nümayəndələrinin iştirakı ilə "QHT-Hökumət münasibətləri: qazanılmış təcrübə və yeni əməkdaşlıq imkanları" mövzusunda regional konfrans keçirilib. Şuradan SİA-ya verilən xəbərə görə, toplantıda çıxış edən Mingəçevir şəhər icra həkimiyəti ictimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsinin müdürü müavini Sahib Əliyev dövlətin davamlı dəstəyi nəticəsində artıq QHT-lərin regionlarda da aparıcı ictimai təsisatlara çevrildiyini bildirib.

QHT-lərin ictimai üçün zəruri imkanların yaradıldığını bildiren S. Əliyev yerli QHT-lərlə səmərlə əməkdaşlıq etdiklərini deyib. Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin rəsmisi, Şura sədrinin müavini Vüsal Quliyev bildirib ki, Azərbaycan cəmiyyətini QHT-lərsiz təsəvvür etmək mümkün deyil. QHT-lərin ictimai problemlərin həllində iştirakları, təşəbbüskarlıqları il-ildən daha da artırmaqdadır. V. Quliyev regionlarda QHT-lərin yerli icra qurumları ilə səmərlə əməkdaşlıq münasibətləri qurmasının diqqət mərkəzində saxlanıldığini qeyd edib.

Şura sədrinin müavini Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə "Azərbaycan Respublikasının qeyri-hökumət təşkilatlarına dövlət dəstəyi Konsepsiyası"nın təsdiq olunmasının və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının yaradılmasının ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyətinin inkişafına mühüm mərhələnin əsasını qoymuşunu bildirib.

V.Quliyev ölkəmizdə mövcud olan QHT-hökumət münasibətlərinin dünyada uğurlu nümunə kimi öyrənildiyini deyib.

Vüsal Quliyev qeyd edib ki, dövlət QHT-lərə dəstək verməklə vətəndaş təşəbbüskarlığını daha da artırır. Bu da öz növbəsində imkan verir ki, hər bir ölkə vətəndaşı cəmiyyət həyatında fəal iştirak etsin. Milli maraqların qorunması sahəsində QHT-lərin fəaliyyəti təşviq edilsin. QHT-lər sosial əhəmiyyətli problemlərin həlline cəlb olunsun, dövlət və cəmiyyətin ictimai üçün əhəmiyyət kəsb edən tədbirlər həyata keçirilsinlər.

Konfransda "QHT-lərə dövlət dəstəyinin əsas istiqamətləri" mövzusunda geniş məruzə ilə çıxış edən Şura Katibliyini icraçı direktoru Fərasət Qurbanov Azərbaycanın müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra dövlətin QHT sektorunun formallaşma istiqamətində atlığı ardıcıl addımların əhəmiyyətindən dənişib. İcraçı direktor cənab Prezident İlham Əliyevin siyasi iradəsinin nəticəsi olaraq hazırda ölkəmizin bütün regionlarında QHT-lərin dövlət qu-

rumlarının başlıca partnyoruna çevrildiyini və fəaliyyət imkanlarının artdığını deyib. Fərasət Qurbanov artıq QHT-hökumət münasibətlərinin əməkdaşlıqdan tərəfdəşliq səviyyəsinə yüksəldiyini vurğulayıb: "QHT-lər cəmiyyətin en fəal təbəqəsi olaraq ictimai problemlərin həllində, vətəndaş təşəbbüskarlığının təşviqində önemli rol oynayırlar. Dövlət QHT-lərin inkişafı üçün zəruri olan bütün addımları atır. QHT-lər hər il sosial, humanitar, ekoloji, iqtisadi və sahələr üzrə yüzləre layihə həyata keçirərək cəmiyyətin maariflənməsinə, ictimai problemlərin həllinə töhfələrini verirlər".

Şuradan QHT-lərə göstərdiyi xidmetlərlə bağlı geniş təqdimatla çıxış edən F. Qurbanov həmçinin təmsil etdiyi qurumun formallaşma prinsipləri, qrant müsabiqəsi mövzuları haqqında da dənişib. İcraçı direktor qeyd edib ki, Şuradan konfrans, təlim və seminarların keçirilməsində əsas məqsəd QHT-lərin bilik və bacarıqlarını artırmaq, icra etdikləri layihələrin səmərəliliyinin artırılmasına yardım etməkdir: "Şura yalnız 2016-ci ildə 32 mövzu istiqaməti üzrə 556 layihəye 5,3 milyon manatdan çox vəsait ayırrıb. Bu layihələrdən faydalananların sayı 100 minden artıq olub. Həyata keçirilən layihələr çərçivəsində 32 kitab nəşr olunub, 23 saat, 26 film, 29 sosial çarx hazırlanıb".

F.Qurbanov çıxışında 2016-ci ilin sentyabrın 9-da təsis edilən Açıq Hökumətin Təşviqinə dair Hökumət-Vətəndaş Cəmiyyəti Dialoqu Platformasının fəaliyyəti və ötən bir il ərzində əldə olunan nəticələr haqqında da məlumat verib.

Mingəçevir Regional QHT-lərin Resurs və Təlim Mərkəzinin sədrini Füzuli Əsədov, Valideynlər Assosiyasiyasının sədrini Fərman Nəbiyev, Qarabağ Əlliilləri və Şəhid Ailəleri ictimai Birliyinin Mingəçevir şöbəsinin sədrini Əliağa Bəndəliyev, Şəki ETMG İB-nin sədrini Əlirza Məhərrəmov, Beyləqan Gəncləri Maarifləndirmə və Sosial İnkişaf ictimai Birliyinin sədrini Zaur Quliyev, həmçinin regionun icra həkimiyətlərinin nümayəndələri çıxış edərək QHT-hökumət münasibətlərinin inkişaf etdirilməsi və layihələrin icra prosesində qarşılaşıqları məsələlər haqqında təkliflərlə çıxış ediblər.

Bank və bank olmayan təşkilatlarla bağlı cinayət işlərində artım müşahidə edilir

Son dövrlər bank və bank olmayan təşkilatlarla bağlı cinayət işlərinin məhkəməyə göndərilməsi sahəsində artım müşahidə edilir. AZORTAC xəbər verir ki, bu sözləri Azərbaycan Respublikasının baş prokurorunun müavini, Baş Prokuror yanından Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş idarəsinin reisi Kamran Əliyev sentyabrın 22-də Bakıda "Azərbaycan iqtisadiyyatının strateji yol xəritəsi: hesabatlılıq və şəffaflıq problemləri"

mövzusunda keçirilən beynəlxalq elmi-praktik konfransda jurnalistlərə müsahibəsində deyib. K.Əliyev qeyd edib ki, eyni zamanda, tikinti sahəsi, o cümlədən vətəndaşların menzil problemləri ilə bağlı məsələlər də Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş idarəsinin diqqət mərkəzindədir. "Təbii ki, digər sahələrdən də idarəyə şikayətlər daxil olur. Bu şikayətlər araşdırılaraq, aidiyyəti üzrə məhkəmələrə göndərilir", - deyə baş idarə rəisi vurğulayıb.

QÜRUB

RÖVŞƏN
rovsen.rasulov@mail.ru

2018-ci il seçkilərinə bir il qalib və qarşısındaki bir ildə 24-25 illik zaman müddətində düzəlməyən müxalifətin bundan sonrakı qısa vaxtda düzəlməsi, ümumiyyətlə, inandırıcı görünmür. Amma gəl-gör, bunlar bəri başdan hansı oyunlardan çıxırlar? Bir tərəfdən, AXCP sədri Əli Kərimlinin dirijor çubuğu ilə idarə olunan "Milli Şura" aksiya keçirmək fikrinə düşüb və aksiyasının uğurlu alınmayacığının fərqi vararaq, oraya söyüş qoymaq vasitəsi ilə insan cəlb etməyə çalışır, digər tərəfdən də, "MSDM" sədri İsa Qəmbərin dirijor çubuğu ilə idarə olunan Müsavat partiyası özünü dağa-dşa çırıb, zorla ictimai rəyə sırmıağă müxtəlif cəhdələrdir. Fəqət, necə deyərlər, biri o birləşdir, ikisi də heç birinə. Ortada görünən isə köhnə hamam, köhnə tasdır. Fakt budur ki, onlar qürrub çağının son prosesini yaşamadadırlar. Artıq nə mitinq, nə piket, nə söyüş, nə alqış, nə də qarğıs - heç biri bunların dadına-zadına çatan deyil.

Siyasətdə qalmagın "səbəbləri"

Bəs, Müsavatla AXCP-nin rəhbərliyi başda olmaqla, düşərgədəki naftalın iyi verən "liderler" siyasetdə qürub çağının çatdığını qəbul edirlər? Çünkü azalarını reallaşdırma bilməsələr də, onların "cəmədan ovqatında" olmaları, siyasi səhnəni tərk etməye hazırlaşmaları hiss ediləcək səviyyədə deyil. Daha dəqiqi, Müsavat və AXCP-nin getirdiyi əsas iddia bundan ibarətdir ki, guya onlar "tam qanuni seckilərdə" (?!-R.) ududuşdan sonra siyasetdən gedə bilərlər. Sən demə, bütün dönya Azərbaycanda keçirilən seckilərin nəticələrini tanımları, müvafiq beynəlxalq seckiləri müşahidə qurumlarının da seckilərin bəzi qüsurlu detalları çıxmış şərti ilə, demokratik olaraq dəyərləndirmələri bir yana, bunların da iddiaları bir yana...

Amma fakt budur ki, "liderlər" indiye kimi keçirilən seckilərin nəticələrini, öz təbirlərince, "qeyri-legitim" saymaqla, bunu öz əllerində siyasetdə yollarını davam etdirmək üçün "əsas" kimi saxlayırlar. Qisasi, siyasi həyasiqliq sərgileməklə. Ancaq bu da son deyil, hətta naftalın qoxusu verən "liderlərin" başqa "səbəbləri" de var...

Bir il də kef edib öz aqibətlərini öz gözləri ilə görsünlər

Məsələn, onlar indi də özlərini xalqa yaxın göstərmək üçün "xalqı meydanda tək qoymamaq" (?!-R.) üçün istefaya getmədiklərini deyirlər. Lakin hansı xalqdan danişirlər, bax, bu, müəmmalı qalır. Çünkü bildiyimiz qəder, xalq onları dəstekləmir. Hərgələ, dəstekləsəydi, mitinqlərinə qatılırdı, dəha "mitinq qatılmayan şərəfsizdir, peysərdir" deyə söyüşə məruz qalmazdı. Demək, necə ki, xalq bunlardan imtina edib, özleri də özlərini xalqdan təcrid ediblər. Ən azından, mitinq söyüslə insan cəlb etmək cəhdələri kimi.

Mən burda, bunlar da burda...

Onda bunlar nəyi gözləyirlər? Niye siyasetin bunları olmadığını kişi kimi qəbul edib, siyasi arenanı üzüslü olaraq tərk etməye cürətləri çatır? Bu sualın da cavabı çox bəsittir. Ona görə ki, heç vaxt xalqı düşünməyiblər, əksinə, xalqdan öz şəxsi mənfəətləri üçün istifadə edərək, icazəsiz aksiyalarda döydürərək, hebslərə atdıraraq qrantlar, pul-paralar dalınca qaçırlar. Yəni onlar "mükəlifçi" kimi qalmaqla, siyasetə biznes kimi baxırlar. Misal üçün "mühacir biznesi" qururlar, vəsiqə satırlar və s. Amma unudurlar ki, bunun da bir sonu var. Həmin sona qürub deyirlər. 2018-ci il seckilərinə "həzırlıqları" da nəticəsiz qalaraq, bunların qürublarını süretləndirəcək. İnanırlarsa, bir il də kef edib öz aqibətlərini öz gözləri ilə görsünlər. Mən burda, bunlar da burda...

23 sentyabr 2017-ci il

Parisdə erməni təxribatının qarşısı alındı

Tarix boyu təcavüzkar siyaseti ilə məkrli niyyətlərini həyata keçirməyə çalışan mənfur ermənilər torpaqlarımızın 20 fai-zini işgal etməklə məkrli niyyətlərini real-laşdırmağa çalışıblar. Vətənimizin ayrılmaz hissəsi olan Dağlıq Qarabağ və onun ətrafında baş verən hadisələrlə bağlı Ermənistanda yaşayan azərbaycanlılar 1988-89-cu illərdə SSRİ dövlətinin birbaşa köməyi və yardımını ilə tarixi etnik torpaqlarından deportasiya olundular. İki il-dən sonra Ermənistən prezidentinin fərmanı ilə 1988-89-cu ilə qədər azərbaycanlılar yaşamış 16 rayonda 90 türk mənşəli toponim dəyişdirilərək, erməni adı ilə avəzləndi.

Azərbaycanın erməni hərbi birləşmələri tərəfindən işgal olunmuş ərazilərində töredilmiş vandalizm əməllerinin neticesi olaraq evlər talan edilərək söküldü, yandırıldı, tarixi abidələr, xüsusile, qəbiristanlıqlar dağıdıldı. İşgal olunmuş Azərbaycan rayonlarının talan ve qarət edilməsində, o cümlədən, evlərin, abidələrin, qəbiristanlıqlardakı qəbir daşlarının sökülməsində əsir və girovların əməyindən istifadə edilməsi də danılmaz faktdır.

Ermənistən tərəfindən işğala məruz qalı�, 20 faiz torpağı işgal edilmiş Azərbaycan öz səsini dünya ictimaiyyətinə çatdırıraq, Ermənistən işgalçılıq siyasetini, terrorçuluq fəaliyyətini, 1 milyon insanın qaç-qınlıq problemini dünya ictimaiyyətinə çatdırır. Ərazi bütövlüyünü bərpa etmək uğruna mübarizə aparan xalqımızın haqq səsini daha da ucaitmaq, tarixi gerçəklilikləri bütün

dünyaya bəyan etmək, danılmaz tarixi həqiqətləri məqsədönlü şəkildə təhrif edərək, öz xalqına başdan-ayağa saxta tarix yazan erməni "alımları"nın saxtakarlıqlarını durmadan ifşa etmək hər bir azərbaycanının və ilk növbədə, alımlarımızın müqəddəs borcudur. Bu sahədə kifayət qədər işlər görürləb, tədqiqatlar aparılıb, monoqrafiyalar və kitablar yazılaraq, nəşr edilib və edilməkdədir.

Əgər belə təhliliq və təşviqat işləri aparılmassaydı, yəqin ki, ermənilər saxta tarixlərini dünyaya bəyan edərəklər. Dünyanın bir çox ölkələrində keçirilən beynəlxalq məqyaslı tədbirlərdə işgalçi Dağlıq Qarabağ rejiminin bayrağı qaldırılmış və Avropa Yayımlılarının qaydaları pozulmuşdu. Müsabiqənin təşkilatçıları separatçı Dağlıq Qarabağ rejiminin bayrağının konsert zalına getirilməsini qadağan edən qərar vermişdi. Bir neçə dəfə belə hallar müşahidə olunmuş və vaxtında qarşısı alınmışdır. Heyasızlıqlarını davam etdirən ermənilər dənən daha bir təxribata əl atmışdır. Belə ki, Parisdə erməni təxribatının qarşısı alınır. Bildiyimiz

bəyə səbəb olan region olduğundan, bu ərzini beynəlxalq ictimaiyyət Azərbaycanın tərkib hissəsi kimi tanır.

Məlumdur ki, bir çox ölkələrdə, məsələn, Stokholmdakı "Qlobe" arenasında keçirilən "Avroviziya 2016" Mahnı Müsabiqəsinin birinci yarıfinalında işgalçi Dağlıq Qarabağ rejiminin bayrağı qaldırılmış və Avropa Yayımlılarının qaydaları pozulmuşdu. Müsabiqənin təşkilatçıları separatçı Dağlıq Qarabağ rejiminin bayrağının konsert zalına getirilməsini qadağan edən qərar vermişdi. Bir neçə dəfə belə hallar müşahidə olunmuş və vaxtında qarşısı alınmışdır. Heyasızlıqlarını davam etdirən ermənilər dənən daha bir təxribata əl atmışdır. Belə ki, Parisdə erməni təxribatının qarşısı alınır. Bildiyimiz

kimi, Fransanın paytaxtı Parisdə başlayan Beynəlxalq Qastronomiya Festivalında Azərbaycan da təmsil olunur. Sena çayı sahilində qurulmuş və üç gün davam edəcək tədbirdə 40 ölkə iştirak edir. Beynəlxalq Qastronomiya Günlerində azərbaycanlıları təmsil edən Fransada Azərbaycanın Dostları Assosiasiyanın baş katibi və Paris Azərbaycan Evinin rəhbəri Mirvari Fətəliyevə bildirib ki, tədbire hazırlıq işləri zamanı ermənilər növbəti dəfə təxribata əl atıb. Belə ki, şəhərcikdə qurulan Ermənistən çadırında bu ölkə ilə yanaşı, Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejim qondarma bayrağı da asılıb. Lakin Azərbaycan diaspor rəhbərinin məsələyə müdaxiləsindən sonra təxribatın qarşısı alınır və sözügedən bayraq endirilib.

Qeyd edək ki, Beynəlxalq Qastronomiya Günlerində Paris sakinləri, o cümlədən, dünyanın müxəlif bölgələrindən gəlmiş turistlər Azərbaycan çadırında zəngin mədəni irsimizdən nümunələrle tanış ola biləcəklər. Tədbirdə Azərbaycan mətbəxindən isti yeməklər, şirniyyatlar, içkilər sərgilənəcək, onların dequstasiyası və satışı təşkil olunacaq. Bununla yanaşı, süfrə mədəniyyəti, tariximiz əks etdirən əl işləri, milli sənətkarlıq nümunələri, geyim və bəzək əşyaları nümayışı olunacaq və müsəlhdilərimiz səsləndiriləcək.

Beynəlxalq Qastronomiya Festivalında iştirakçı dövlətlər qədim və zəngin tarixə malik Azərbaycan haqqında kifayət qədər məlumat əldə edəcək, bu ölkə ilə bağlı təessüratları artacaqdır. Hər dəfə Azərbaycan mətbəxi, mədəniyyəti ilə saxta tarix yazmaq istəyən "yazış Ermənistən" bu dəfə də məzəlum-məzəlum Azərbaycanın tarixi dəyərlərinə baxıb köks öturecək.

NƏZAKƏT

ADU-da Ülvi Bünyadzadənin anım günü keçirilib

Sentyabrin 22-də Azərbaycan Dillər Universitetində (ADU) Auditoriya+ programı çərçivəsində 20 Yanvar şəhidi, ADU-nun tələbəsi olmuş Ülvi Bünyadzadənin anadan olmasının 48-ci ildönümüնə həsr olunmuş anım mərasimi keçirilib.

Şəhid tələbəmizin ezziz xatirəsinin bir dəqiqəlik sükütlə yad edilməsi ilə başlayan tədbirdə çıxış edən universitetin rektoru, AMEA-nın həqiqi üzvü, əməkdar elm xadimi Kamal Abdulla tədbirin Ü.Bünyadzadənin doğum günü və onun adına təsis edilən auditoriyanın açılışına həsr olunduğunu qeyd edib. "Ülvi ölkəmizin müstəqilliyi uğrunda hayatını düşünerəkden fəda edən bir azərbaycanlı gəncidir"-deyən K.Abdulla onun xatirəsinin əbədi olaraq qəlbimizə həkk olunduğunu bildirib: "Mən Ülvi Bünyadzadəni çox səbərli, işqli gənc kimi xatırlayıram. Onun dərslərdə və dərsdən kənardə özünü aparması, yoldaşları və müəllimləri ilə davranışları son dərəcə nümunəvi tərzdə idi. O, müstəqilliyimiz uğrunda gənc yaşlarından fəaliyyətə başlamışdı. O zaman SSRİ tərkibində ayrılmaga hazırlaşan bir ölkənin başının üstünü qara buludlar almağa başlayırdı və Ülvi Bünyadzadə o buludları dağıdanlardan biri oldu. Ondan

sonra Azərbaycanda ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyətə gəlisi ölkəmizi böyük bir faciədən xilas etdi. Ulu öndər 20 Yanvar faciəsinin qurbanlarının xatirəsini əbədiləşdirmək, bu hadisəyə siyasi qiymət vermək istiqamətində çox işlər görüb. O, SSRİ hakimiyətinə nifretlə etirazını bildirib, buna dünyaya bəyan etdi. Ülvi Bünyadzadə və onun kimi vətənsevərlərin xatirəsinə bu cür ehtiramla münasibət bəslədi. Mən güman edirəm ki, Ülvi bugünkü Azərbaycanı görsəydi, öz arzularının çin olduğunu düşünər, gənc lərimizlə fəxr edərdi".

Tədbirdə iştirak edən şəhid tələbənin bacısı, professor Könül Bünyadzadə universitetdə yaradılan, müasir standartlara cavab verən yeni auditoriya yə ülvi Bünyadzadənin adının veril-

məsini onun xatirəsinə olan ehtiram kimi qiymətləndirib və bu na görə universitet rəhbərliyinə təşəkkürün bildirib. "İradəli gənci heç bir güc öz təsiri altına ala bil-mir"- deyən K.Bünyadzadə qardaşı haqqında danışarkən onun da öz iradəsinə doğru getdiyini, qəlbinin hər zaman azadlıq duyğusu ilə doyunduyunu vurğuy-

layıb. Universitetin Tədris işləri üzrə prorektoru, professor Əfqan Abdullayev Ü.Bünyadzadə ilə bağlı xatirələrini iştirakçılarla bölüşüb: "20 Yanvar gecəsi çox adam istəyərdi ki, günahsız xalqa qarşı törədilən qırğının qarşısını alsın, amma Ülvinin böyükülüy onda idi ki, o, cəsarət taparaq həmin gecə tankların qabağına çıxdı". Professor tələbələrə universitetdə yaradılan şəraitdən və dil bilgisindən istifadə edərək Azərbaycan reallıqlarını və Ülvi kimi qəhrəmanlarımızı dünyaya tanıtmayı tövsiyə edib. ADU-nun Azərbaycan dili və ədəbiyyatı kafedrasının professoru Adil Babayev Ü.Bünyadzadənin tələbəlik illərində bəhs edib, onu təmiz qələbli, vətənpərvər, gözəl bir insan kimi xarakterizə edib.

Sosial mənzillərin tikintisində dair müəyyən edilmiş işlərin 23 faizinin icrası tamamlanıb

2017-ci ilin ilk 6 ayı ərzində "Azərbaycan Respublikası"nın uyğun qiymətə mənzil təminatının inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi"ndə müəyyən edilmiş tədbirlərin 23 faizinin icrası tamamlanıb, 65 faizinin icrası ilə bağlı işlər başlanılib. AZƏRTAC xəber verir ki, bütün bunlar yarımillik monitoring və qiymətləndirmənin nəticələrinə dair məlumatda əksini təpib.

Sənəddə təməli qoyulan Yasamal Yaşayış Kompleksinin sahəsində görülən işlərdən bəhs edilir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin (MİDA) ilk layihəsi olan Yasamal Yaşayış Kompleksində inşası nəzərdə tutulan 29 binadan 24-də tikinti işləri gedir. Təməli dekabrın sonlarında qoyulan ilk doqquzmərtəbeli yaşayış binası və məktəbdə beton-konstruksiya işləri artıq tamamlanıb, hörgü başa çatmaq üzərdir, eyni zamanda, binanın içərisində suvaq işləri aparılır. Hər iki tikilinin 2018-ci ilin yay aylarında tam təhvil verilməsi planlaşdırılır. Bildirilir ki, 11,6 hektar ərazidə tikilən bu binalar bir, iki və üçotaqlı 1843 mənzildən ibarət olacaq. Mənzillər tam təmirli və mətbəx mebeli ilə birləşdə vətəndaşlara təklif olunacaq. Kompleksin ərazisində bir sıra sosial obyektlərin, o cümlədən 240 yerlik uşaq bağçası və 960 şagird üçün orta məktəb binalarının tikintisi də nəzərdə tutulub.

İdxal rüsumlarından azad olunma Azərbaycanın ərzaq təhlükəsizliyini daha da möhkəmləndirəcək

Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişafı istiqamətində sahibkarların ixrac və idxl prosedurlarının daha rahat şəkildə həyata keçirilməsi, habelə, daxili istehsalın stimullaşdırılması, son məhsulun həm yerli bazarda, həm də xarici bazarlarda rəqabət qabiliyyətli olması üçün dövlət tərəfindən, mütəmadi olaraq iqtisadi və hüquqi islahat tədbirləri həyata keçirilir. Azərbaycan Respublikası Prezidenti Cənab İlham Əliyev sahibkarlar qarşısında nitq söyləyərkən, ərzaq təhlükəsizliyi məsələsinə toxunaraq, sözügedən məsələnin prioritet olduğunu vurğulayır. Islahatlar geniş vüsət alıqca, Azərbaycanın dünyanın əksər ölkələri ilə ticarət dövriyyələri artır və yeni ticarət müqavilələri bağlanır. Bütün bunlar ölkəmizin ixrac-idxl gömrük siyasetinin ildən-ilə təkmilləşdirməyə və beynəlxalq təcrübənin öyrənilərək, tətbiq etməsinə sövq edir.

Əhalinin gündəlik tələbatının ödənilməsində xüsusi rol oynayan kənd təsərrüfatı məhsullarının ölkədə istehsalının stimullaşdırılması istiqamətində Nazirlər Kabinetin tərəfindən 25 avqust 2017-ci il tarixində "Qeyri-neft sektorunda istehsalın təşviqi məqsədi ilə idxl-gömrük rüsumlarından azad olunan malların xarici iqtisadi fəaliyyətin mal nomenklaturası (XİFMN) üzrə Sıyahısı" təsdiqlənib.

Qeyd olunan üç il müddətində qüvvədə olacaq Sıyahının tədqiqi və təhliline əsasən, respublikada istehsal olunan məhsulların böyük əksəriyyəti əhalinin gündəlik tələbatında yer tutan son məhsulların maya dəyərinə, o cümlədən, kənd təsərrüfatında fəaliyyət göstəren sahibkarlıq subyektlərinin istehsal fəaliyyətinə təsir göstərəcəkdir. Sıyahıda eks olunan mal mövqelərinin adlarını üç qrup əsasında, müvafiq olaraq safqanlı cins diri heyvanlar və ev toyuqları, toxumlar, avadanlıq (hissələri) və qurğulara təsnifatlaşdırılıb. Sözügedən üç qrup daxili istehsalda böyük paya malik kənd təsərrüfatı məhsullarının ölkənin həm ərzaq təhlükəsizliyi, həm də rəqabətqabiliyyəti qiyət formalaşmasında rol oynanlığını müəyyən etmək olar.

Safqanlı cins diri heyvanlar və ev toyuqları üzrə idxl rüsumundan azad olunması ilə sözügedən istehsal vasitələri ile alınan məhsulların məhsuldarlığı dəha da artacaqdır. Ölkədə illik istehsal gücü 5 000 tondan çox olan 10-dək iri süd emalı müəssisəsi fəaliyyət göstərir. Bundan əlavə, Vergilə Nazirliyinin məlumat bazasında süd məhsullarının emalı ilə məşğul olan 30-dək kiçik müəssisənin də adına rast gəlmək mümkündür. Bu müəssisələrdə, demək olar ki, bütün növ süd emalı məhsulları - pasterizə olunmuş içmə südü, kərə yağı, qaymaq, kəsmik, pendir, şor və süd tozu istehsal edilir. Rəsmi statistika əsasən, süd və süd məhsullarına illik tələbat 2 milyon tondan çoxdur. Nəzərealsaq ki, yerli cins diri heyvanların məhsuldarlığı illik tələbatı ödəmək üçün kifayət etmədiyindən, xarici ölkələrdən məhsuldarlıq göstəricisi yüksək olan cins diri heyvanların alınmasına ehtiyac vardır. Bu baxımdan, safqanlı cins diri hey-

vanların ölkəyə getirilməsi üçün tələb olunan idxl rüsumundan azad olunması, sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fermərlərin sərfiyatını bir qədər azaldacaq, o cümlədən, həmin cins diri heyvanlardan alınan məhsulların bazar qiymətlərində enmə müşahidə olunacaqdır. Bundan əlavə, azad olmalar dünya bazarında geniş tələbata malik olan quru südün Azərbaycanda istehsal üçün potensial imkanlar yaradır. Quru südün ölkəmizdə minimum istehsalı malik olma səbəbi, hər inək başına düşən süd istehsalının istenilən səviyyədə olmamasıdır. Orta hesabla respublikada olan südlik

rüsumundan azad olunmuşdur. 2016-ci ilin statistikasına əsasən, 1,6 mlrd ədəd yumurta istehsal olunmuş, 19 milyon ədədi isə idxl olunaraq, yumurta ehtiyatının 1,2 %-ni təşkil etmişdir. Daxili istehsalın 2015-ci ilə nisbətən 2016-ci ildə 4% artmasına baxmayaq, idxlalda 28% artım qeydə alınmışdır. Nəzərealsaq ki, yumurta və toyuq gündəlik əhalinin qida rasionun əsas tərkib hissəsidir (ərzaq məhsulu kimi yumurta ümumi yumurta ehtiyatının 92%-dir), qəbul edilmiş qərar istehlakçıların sözügedən məhsullara əlçatırlığını bir qədər də yaxşılaşdıracaqdır. İkinci qrup istehsal vasi-

inəklər ilə 1 - 1,5 ton süd verirler, hansı ki, digər südlik inək növləri ilə müqayisədə qat-qat aşağıdır. Əlavə olaraq qeyd edək ki, "Azexport" portalı vasitəsilə quru süd üçün Ukrayna, Rusiya və Qazaxıstan kimi ölkələrdən sifarişlər daxil olub. Gömrük idxl rüsumlarından azad olunan safqanlı cins diri heyvanların ölkəyə getirilməsi üçün yaranan təşviq mühiti quru südün daxili istehsalda artacağına zəmin yaradacaq.

Eyni proqnozu toyuq məhsulları ilə bağlı da demək mümkündür. Ölkəmizdə yerli ev toyuqlarının məhsuldarlıq qabiliyyəti aşağı olduğundan, Nazirlər Kabinetin tərəfindən çəkisi 185 qr-dan artıq olmayan ana və əcdad cinsi xətti ilə çoxaldılan ev toyuqlarının (*Gallus domesticus*) cüclərinin yumurtlayan növləri və digər növləri idxl

təsi hesab olunan, toxumların qeyd olunan müvafiq mallar üzrə idxl rüsumundan azad olunması soya paxlaları, günəbaxan, şeker çuğunduru, qırmızı üçyarpaq yonca məhsuldarlığının dəha da artmasına təsir edəcəkdir. Beynəlxalq təcrübəni tədqiq etdikdə, BMT-nin ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının 2014-cü il statistikasına əsasən, orta məhsuldarlıq, dönya üzrə orta məhsuldarlıq quru südün daxili istehsalda artacağına zəmin yaradacaq.

Dünya ölkəleri ilə Azərbaycan arasında yaranan orta məhsuldarlıq fərqi:

Məhsul

Dünya (ton)	Azərbaycan (ton)
Fərq	Soya
2,6	2,6

Nicat Hacızadə,
İqtisadi İslahatların
Təhlili və Kommunikasiya
Mərkəzinin analitiki

linda istifadə olunan butulkaların və ya digər tutumların yuyulması və ya qurudulması üçün avadanlıqlar, ərzaq məhsullarının istehsalında istifadə olunan avadanlıqların hissələri, sağıcı qurğu və aparatlar, südün emalı və təkrar emalı üçün avadanlıqlar, kənd təsərrüfatı, bağçılıq, meşə təsərrüfatı, quşçuluq və ya arıcılıq üçün avadanlıqlar, toxumların cürcədilmesi üçün mexaniki və ya qızdırıcı qurğu oladıqları da daxil edilməklə, digərləri; quşçuluq üçün inkubatorlar və bruderlər, toxum, taxıl və ya quru paxlalı bitki-

0,5
2,1
Şəker çuğunduru
60
30
30
Günəbaxan
1,6
1,6
0

Mənbə: BMT-nin ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatı

Habelə, qeyd olunan məhsulların bazar qiyməti ilə əlaqədar beynəlxalq təcrübəni tədqiq etdikdə, həmin məhsulların bazar qiyməti, daxili istehsal qiymətlərindən dəha rəqabətqabiliyyətlidir. Müqayiseli üstünlük nəzəriyyəsinin əsas götürürcərek, soya paxlaları, günəbaxan, şeker çuğunduru, qırmızı üçyarpaq yonca daxili bazarada dəha rəqabətqabiliyyətlidir. Məlum olur ki, birinci qrup üzrə safqanlı dırı cins heyvanların və ev toyuqlarının, həmin heyvanların yemlənməsi üçün ikinci qrupa daxil olan soya və yoncanın, o cümlədən, sözügedən məhsullar üçün ixtisaslaşmış avadanlıqların ölkəyə getirilməsi her iki məhsulun gələcək illərdə ərzaq təhlükəsizliyinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir edəcək. Azərbaycanın Kənd Təsərrüfatı üzrə Strateji Yol Xəritəsinin tədbirlərində ərzaq təhlükəsizliyinin hədəf olaraq göstərilməsi, o cümlədən, il ərzində iki dəfə monitorinq və qiymətləndirilməsi qarşıya qoyulan məqsədə dəha sūrətli və effektiv çatmağa kömək edəcəkdir.

Yekun olaraq, hər üç qrup mal mövqelerinə nəzər salıqda, idxl rüsumundan azad olunan sektorlar hər biri əhalinin gündəlik tələbatında yer tutan komponentləridir. Her üç qrup ortaq məqsədə xidmet etdiyindən, müvafiq məhsulların məhsuldarlığının üç il müddətində dəha məhsuldar olacağının proqnozlaşdırılmasına mümkinidir. Nümune olaraq, süd sənayesinin və yumurtanın məhsuldarlığının proqnozlaşdırıldıqda, məlum olur ki, birinci qrup üzrə safqanlı dırı cins heyvanların və ev toyuqlarının, həmin heyvanların yemlənməsi üçün ikinci qrupa daxil olan soya və yoncanın, o cümlədən, sözügedən məhsullar üçün ixtisaslaşmış avadanlıqların ölkəyə getirilməsi her iki məhsulun gələcək illərdə ərzaq təhlükəsizliyinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir edəcək. Azərbaycanın Kənd Təsərrüfatı üzrə Strateji Yol Xəritəsinin tədbirlərində ərzaq təhlükəsizliyinin hədəf olaraq göstərilməsi, o cümlədən, il ərzində iki dəfə monitorinq və qiymətləndirilməsi qarşıya qoyulan məqsədə dəha sūrətli və effektiv çatmağa kömək edəcəkdir.

23 sentyabr 2017-ci il

"Milli Şura"nın mitinq keçirmək imkanı yoxdur

Tahir Kərimli: "Mitinq "Milli Şura" təmsilçiləri üçün növbəti rüsvayçılıq olacaq"

- Tahir bəy, "Milli Şura" deyilən qondarma qurum sentyabrın 23-də mitinq keçirməyi planlaşdırır. Sizcə, indiki şəraitdə hansısa bir aksiyanın keçirilməsinə zərurət varmı?

Müxalifətin hər hansı kütłəvi mitinq keçirmək imkanı yoxdur. Müxalifət düşərgəsini təmsil edən şəxslərin hər dəfə bu cür uğursuzluğa düşərək olan mitinqlər keçirmələri bir daha onların heç bir güce malik olmamalarından xəbər verir. Yaxşı olardı ki, müxalifət təmsilçiləri bu cür mitinqlər keçirməkdən, gedib öz aralarında olan problemlərin həlli yollarını və bir-biri ilə birləşmək məqsəsi ilə bağlı fikirləşsinlər. Bu baxımdan, "Milli Şura" deyilən qondarma qurumun sentyabrın 23-də mitinq keçirməsi mümkünsüzdür. Hər dəfə zəif keçirilən mitinqdən sonra qış yuxusuna gedirlər. Demək olar ki, müxalifətin təşkil etdiyi mini-aksiyalarda belə müxalifətlərin çoxu iş-

**Müsahibimiz
Vəhdət partiyasının
sədri, millət vəkili
Tahir Kərimlidir**

tirak etmir. Bu da mitinqləre qatılmaqdan imtina edən müxalifərin mövcud reallığı qəbul edərək, indiki məqamda mitinqlərin keçirilməsinin əhəmiyyətsiz olduğunu başa düşmələri ilə bağlıdır. Əminliklə demək olar ki, müxalifətin təşkil etdiyi mini-aksiyalarda belə müxalifətlərin çoxu iş-

"Milli Şura" təmsilçiləri üçün növbəti rüsvayçılıq olacaq.

- Sizcə, gözlənilmədən mitinq keçirilməsinə qərar verilməsi hansısa maraqlı dairələrin tələbi, göstərişi və sifarişi ola bilərmi?

- Bəli, müxalifət düşərgəsini təmsil edən şəxslərin bu cür gözlemlənilmədən mitinq keçirmək istəmələri xarici qüvvələrin növbəti tapşırığıdır. Çünkü xaricdə bəzi qüvvələr var ki, Azərbaycan dövlətinin uğurlarını qəbul edə bilmirlər. Yəni həmin xarici qüvvələrin ölkəmizlə bağlı məkril planları olanda müxalifət düşərgəsini təmsil edən şəxslərdən bir vasite kimi istifadə etməyə çalışırlar. Eyni zamanda, müxalifət düşərgəsində olan qüvvələr də yersiz hərəkətlərə el ataraq, özlərini xarici havadarlarına reklam edirlər ki, biz də varıq, bizi himayəyə götürün və biz də sizin üçün iş görə bilərik. Amma onların nə etməsindən və nə istəmələrin-

dən asılı olmayaraq, heç vaxt onlar bu cür planları baş tutmayıb və tutmayacaqdır. Bir sözə, müxalifətin stekanda fırtına yaratmaq cəhdləri əhəmiyyətsiz olacaq.

- "Milli Şura"nın təmsilçiləri və AXCP yetkililəri mitinqə gəlməyənlərlə bağlı söyüş qoyublar. Bu cür təfəkkür sahibi olan insanlar demokratik principlərə və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğuna nə dərəcədə töhfə verə bilərlər?

- Onların mitinqə gəlməyənlərlə bağlı söyüş qoymaları təribe-sizlik və biabırçılıq deməkdir. Bu cür insanlar nə demokratik principlərə, nə də vətəndaş cəmiyyəti quruculuğuna heç bir töhfə verə bilərlər. Onlar bu cür hərəkətləri ilə bir daha sübut edirlər ki, çörəyini yeyib, suyunu içdikləri dövlətə la-yiq deyillər. Yəni heç hakimiyətde təmsil olunmaq hüquqları da

yoxdur.

- Sərdar Cəlaloğlu, İqbal Ağazadə və digər partiya sədrələri bu mitinqlərdə iştirak etməyin əleyhinə olundularını bildiriblər. Bu baxımdan, demək olarımı ki, müxalifət düşərgəsinə belə "Milli Şura"nın mitinqinə dəstək verilməyəcək?

- Bu gün müxalifət düşərgəsini təmsil edən şəxslər arasında heç bir birləşdən səhbət gedə bilməz. Müxalifətin təmsilçilərinin birləşə bilməmələrinin də əsas səbəbi onların şəxsi ambisiyalarının və birləşmələrinin üstün olmaq istəyi ilə bağlıdır. Çoxu bir-birini qəbul etmir. Bəzi müxalifə partiya sədrələrinin "Milli Şura"nın mitinqinə dəstək verməməsi gözlənilən idi. Çünkü onlar bir-birilərinə nifret edirlər.

GÜLYANƏ

"Milli Şura"daxilində belə Əli Kərimliyə nifrət var

Mitingə əvvəlkilər kimi çox az sayda insanın gələcəyi və səsləndirilən fikirlərin isə populist və ya milli maraqlarımıza zidd olacağı şübhəsizdir

Azərbaycana qarşı qərəzli fəaliyyətləri ilə seçilən xarici maraqlı dairələrin növbəti göstərişi "Milli Şura" deyilən qurumu yene də hərəkətə gətirib. Seyntaybrın 23-də keçirilməsi planlaşdırılan mitinq də, məhz xarici qüvvələr tərəfindən vərilən növbəti tapşırıqdır. Əslində, "Milli Şura" üçün nəzərdə tutulan mitinq, sadəcə, qrant məqsədi güdən çox vacib bir vasitədir. Söz yox ki, Əli Kərimli və Cəmil Həsənli cütlüyü özləri belə arzu etdikləri mitinqi keçirə bilməyecəkləri ni başa düşürər. Amma izdihamlı bir mitinq keçirilməsi barədə foto-faktlarla dolu hesabatı xaricdəki mərkəzlərə göndərmək, ayrılan pulların əbəs yərə xərcənmədiyini sübuta yetirməkə çox maraqlıdır və bunun üçün bütün vasitələrə, hətta təhqir dolu ifadələrə belə el atmaqdən çəkinmirlər. Əslində, mitinqə gəlməyən insanlara söyüş dölu ifadələr səsləndirmək, bir növ təsir etməklə mitinqə celb etmek cəhdləri sonrakı uğursuzluqdan xəbər verir. Xarici dairələrin maraqlarını ifade edən və sabitliyi pozmağa hesablanmış bu cür mitinqlər bütün hallarda uğursuzluq mahkumdur.

Teyyublu, "Ümid" partiyasının sədr müavini Tamilla Qulami təşkil olunmasında iştirak etmədikləri tədbirə qatılmayacaqlarını bəyan edirlər. "Sosial sifariş olmadan keçirilən aksiyaların heç bir siyasi neticəsi olmur" deyən ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu da partiyasının mitinqə qatılmayacaqını gizlətmir.

"AG" partiyasının sədri Tural Abbaslı da bu aksiyanın sosial sifariş olmadığını və hər hansı təşkilatın tək-başına qəbul etdiyi qərərlər siyasi dividend qazanmaq istədiyi təqdirdə, bu işi təkbaşına görməli olduğunu düşünür. Həm də heç kimin böyük oyununun iştirakçısı və aktyoru olmadığını, mitinqə partiyasının qatılmayacaqını bəyan edir.

Göründüyü kimi, müxalifət nümayəndələri özləri də bu mitinqdən heç bir siyasi neticə gözləmər və uğurlar qazanılacağına da inanırlar. Hətta Ə.Kərimlinin özünün də faliyyəti, şəxsi maraqlara söykənən dirnaqarası canfəşanlığı da hamiya bellidir.

AXCP funksioneri olmuş Şahin Həsənli bir sira redaksiyalara göndərili məqalədə Ə. Kərimlini uzun müddət tənqidi bir cəbhəci kimi onun insanlardan öz məqsədləri üçün istifadə edərək, sonradan yararsız əşya kimi tullamasının, şəxsi maraqlarının

təmini məqsədilə partiya liderləri arasında intriqə yaratmasının, dediyi fikirlərə alternativ fikirlər söyləyən şəxslərə qısqanc yanaşmasının, uzun müddət kin saxlamasının, AXCP üzvləri ilə məharətlə manipulyasiya etməsinin şahidi olduğunu bildirir.

Təşkilatçılar və metodlar eynidirsə, nəticə də əvvəlki kimi olacaq

Eyni zamanda, AXCP sədrinin keçmiş cəngüdəni Kərim Mehdiyevin facebook sosial şəbəkəsində olan profilinə şəxsnə müdaxilə edən, özünü "xalqımızın lideri" adlandıran, özü baredə başqa birine məxsus olan profil vasitəsilə tərif dolu sözler yazan, ekşə üzvlərin parol və loqinini bilən dələduz Ə. Kərimli ictimai rəyi çasdırmaq üçün bundan məharətlə istifadə etməyə cəhd etməsi, onu deməye əsas verir ki, deməli, o, nəinki dələduz, həm də başqasının kompüter məlumatlarına müdaxilə edən cinayətkardır.

Ə.Kərimli yalanları ilə insanları aldatmağa çalışır ki, gəzdiyi maşını, oğlunu Avropada barlara, diskotekalara xərclədiyi pulları, yaşadığı lüks həyatı, tikidirdiyi bağ evini, sahibi olduğu obyektləri ona dostları hədiyyə edib. İddia edir ki, guya indiyə kimi 1 manat da olsa, qrant almayıb. Hadisələr isə bunun eksini sübut edir.

Mitingə əvvəlkilər kimi çox az sayda insanın gələcəyi və səsləndirilən fikirlərin isə populist və ya milli maraqlarımıza zidd olacağı şübhəsizdir. Çünkü təşkilatçılar və metodlar eynidirsə, nəticə də əvvəlki kimi olacaq.

Inam HACIYEV

Bərdədə quldurluq edən dörd nəfər "isti izlər"lə yaxalanıblar

Sentyabrın 21-de Bərdə Rayon Polis Şöbəsinə vətəndaşa qarşı quldurluq edilməsi barədə məlumat daxil olub. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, dərhal hadisə yerine gələn əməliyyat qrupu müvafiq müayinələr aparıb. Araşdırmaclar müəyyən edilib ki, saat 6 radələrində dörd naməlum şəxs şəhər sakini Orxan Kərimovun kirayədə yaşadığı evin qapısını sındıraraq içəri daxil olub, onu biçaqla hədələyərək 200 manat pulunu və 2 mobil telefonunu aparıblar.

Təxiresalınmaz tədbirlərlə quldurluğu töredənlər müəyyən edilib. Əməliyyat-axtarış tədbirləri ilə Ağdam rayon sahini Elmdar Məmmədov, Bərdə şəhər sakinleri, əvvəller məhkəm olunmuşlar - Aftandil Axundov, Murad Hüseynov və Şirxan İmanov şübhəli şəxs qismində saxlanilaraq müdafiəsütlərlə birgə polis şöbəsinə getiriliblər. Ş.İmanovun üzərinə baxış zamanı bir biçaq və 0,98 gram heroin aşkar edilərək götürüllər. Faktla əlaqədar cinayət işi başlanılıb. İştirintaq aparırlar.

Sinoptiklər xəbərdarlıq edir...

Sinoptiklər hava şəraitinin dəyişəcəyi ilə bağlı xəbərdarlıq edib. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nəzirliyinin Milli Hidrometeoroloji Departamenti AZƏRTAC-a bildirilib ki, sentyabrın 23-ü gündüzən 26-dək bəzi rayonlarda hava şəraitinin qeyri-sabit keçəcəyi, şimşek çaxacağı, arabir yağış yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə intensiv olacaq, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Qərb küləy əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək. Çaylarda sululوغun artacağı ehtimal olunur. Tibbi-meteoroloji proqnoza görə, sentyabrın 23-də Abşeron yarımadasında temperaturun bir qədər yüksək olması fonunda rütubətli hava şəraiti meteoəhəssas insanlarda narahatlı hissə yaranırsa da, 24-də mülayim xəzri küləyinin əsməsi müsbət amildir.

Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra ölkəmiz düşmənlərimizin siyasi, ideoloji, iqtisadi, mədəni və hərbi təcavüzünə məruz qaldı, ölkə vətəndaş müharibəsi, ərazi parçalanması təhlükəsilə üz-üzə qaldı. Azərbaycanı "islam fundamentalizmi"ndə, milli, dini düzümsüzlükdə ittihad edənlər də tapıldı. Belə bir şəraitdə xalqın tələbilə ikinci dəfə hakimiyət başına keçən Ulu Öndər Heydər Əliyev öz xilaskarlıq missiyasını şərafla yerinə yetirdi:

* xalqı ve milleti, gənc dövləti-mizi fəlakətdən xilas etdi;

* milli təhlükəsizliyimi təmin etdi;

* ölkədə xarici düşmənlerin pozucu fealiyyətinə son qoydu.

Ulu Öndər Heydər Əliyev 1997-ci ildə Sərəncam verərək:

1. Azərbaycanda milli-mənəvi dəyərlərimizə ziyan vuran bütün pozucu missionerlərin fealiyyəti qadağan edildi;

2. "Dini etiqad haqqında" Qanun qəbul edərək, qeyri-ənənəvi və ekstremist təriqətlərin və ekstremist sektaların "humanitar təşkilat" adı altında qeydiyyatının karşısını aldı.

3. Azərbaycanı tolerant mədəniyyəti bir ölkə kimi bütün dünyaya tanıdı.

Ulu Öndər Heydər Əliyev deyirdi: "Millilik, islamilik, ümumbehəşəri dəyərlərin sintezi ilə xalqı inkişaf etdirə bilər. İndi dünyadakı bəzi mərkəzlərdə "islam fundamentalizmi, islam ekstremizmi, fanatizmi" haqqında da fikirlər söylənilir. Müqəddəs Kitabımız Qurani-Kərim heç vaxt fundamentalizmin əsasını qoymayıb. Kimse bu fundamentalizm, ekstremizm meyillərini islam dinindən istifadə edərək yaradır və inkişaf etdirir, onlar islamın əsas prinsiplərindən müəyyən qədər

rəzəni həyata keçirən dövlət orqanlarının fealiyyətini əlaqələndirir, habelə, həmin orqanların və vətəndaşların hüquqlarını və vəzifələrini müəyyənleşdirirdi.

Odur ki, bu siyasetdən irəli gələrək, 21 iyun 2001-ci il Prezident Heydər Əliyevin Fərmanı ilə Azərbaycan Respublikasının Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi yaradılmışdır. 2001-ci il yanvarın 25-dən ən nüfuzlu regional beynəlxalq təşkilatlardan olan və əsas məqsədi insan hüquqların müdafiəsini təşkil edən Avropa Şurasının bərabərhüquqlu üzvü olan Azərbaycan Respublikası həmin il dekabrın 25-də "İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqlarının müdafiəsi haqqında" Konvensiya qoşulmuş, milli qanunvericiliyin həmin Konvensiyadan tələblərinə və Avropa standartlarına uyğun təkmilləşdirilməsi öhdəliyini götürmüdü.

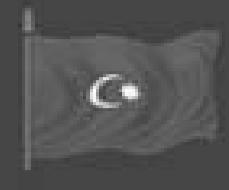
Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə yaradılan Dövlət Komissiyasının qarşısında hər şəydən əvvəl üç məsələ durmuşdur:

1. Dini etiqad azadlığının təmin edilməsi;

2. Dünyəvi dövlətçilik prinsiplərinin qorunub-saxlanması;

3. Dini təəssübəşərinin dini təkəbbürə, sonra fanatizmə və ekstremizmə keçməsinin qarşısının

yenləşdirir, her hansı dinə təkbəsına və ya başqları ilə birlidə etiqad etmək, dinə münasibəti ilə əlaqədar əqidəsini ifadə etmək və yaymaq hüququna malikdir". "Dini etiqad azadlığı ... "qanuna əsasən, dövlət orqanlarına dini azadlığının həyata keçirilməsində yalnız dövlət təhlükəsizliyi və ictimai təhlükəsizlik mülahizələrinə görə və beynəlxalq öhdəliklər müvafiq olan hüquq və azadlıqların mühafizəsi üçün zəruri hallarda məhdudiyyət qoymağa icazə verilir. Anar Həsənli göstərir ki, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin məlumatına görə, 2014-cü ilə Azərbaycan erazisində 1802 məscid, 5 pravoslav, 1 katolik, 4 gürcü-pravoslav kilsəsi, 6 sinagog və digər ibadət yerləri fealiyyət göstərir. Hazırda ölkəmizdə 1997-ci ildən müxtəlif qeyri-hökumət təşkilatlarını, dini konfessiyaların nümayəndələrini birləşdirən Azərbaycan Sülh və İnkışaf Alayı tolerant və yegane sülh təşkilatı olaraq qeyd olunma istiqamətdə uğurlu fealiyyət həyata keçirməkdədir. Birləşdirən Rus Pravoslav Kilsəsinin Bakı-Xəzəryani Yeparxiyası Pravoslav Dini icması, Avropa Yəhudilərinin Bakı Dini icması, Bakı Dağ Yəhudilərinin Dini icması, Gürcü Yəhudilərinin Dinin icması, Roma Katolik icma-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə
dəstəyi ilə "Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin,
milli adət-ənənələrinin, elm və mədəniyyətinin
tablığı" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Heydər Əliyev Azərbaycanın tolerant mədəniyyəti haqqında

uzaqlaşırlar. Biz islam mədəniyyətini, islam mənəvi dəyərlərini müqəddəs Kitabımız Qurani-Kərimde olduğu kimi qəbul edirik. Onların təhrif olunması, əger dini dildə desək, günahdır. Biz istəmir ki, kimse günaha batsın". Məsələn, Qafqaz Müsəlmanları idarəsinin sedri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə bu fikirləri daha da inkişaf etdirərək demişdir: "Son illərdə insanların islam dininə müsbət istiqamətdə münasibətinin dəyişməsində təhlükə yoxdur və bunu fundamentalizm meyilləri kimi qiymətləndirmək lazım deyil. ... Namaz qılan, oruc tutan və dua edənlərin sayının artması fundamentalizm deyil. Əger fundamentalizm deyildikdə, islam nəzərdə tutulursa, mən buna qarşıyam. İslamlı terroru eyniləşdirmek olmaz. İslamlı terror deyil. Terror varsa - bu, islam deyil".

Nəticədə, 1999-cu ildə "Terrorizmə qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunu qəbul edilir. Qanun milli, ideoloji, dini mənsubiyətindən asılı olmayıraq, əməkçi, terrorizmə qarşı mübarizənin hüquqi və təşkilati əsaslarını müəyyən edərək, terrorizmə əleyhinə müba-

Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanda bərqərar olan tolerant mədəniyyət barədə demişdir: "Dünyada bir çox böyük dinlər mövcuddur. Hər dinin özünəməxsus yeri var. Biz azərbaycanlılar islam dini ilə fəxr edərək, eyni zamanda heç vaxt başqa dinlərə qarşı mənfi münasibət göstərməmişik, düşməncilik etməmişik, ədavət aparmamışiq və heç bir başqa xalqı da öz dinimizə itaət etməyə məcbur etməmişik. Ümumiyyətlə, başqa dinlərə dözümlülüklük, başqa dinlərlə yanaşı və qarşılıqlı anlaşılma şəraitində yaşamaq islam dəyərlərinin xüsusiyyətidir."

alınması.

Azərbaycan Konstitusiyası və 1992-ci ildə qəbul edilmiş "Dini etiqad azadlığı haqqında Qanun" a müvafiq şəkildə həyata keçirilməsinə təmin etmək məqsədiyle respublikada mövcud olan dini icmaların fealiyyəti qeydiyyata alındı. Bu qanuna görə, Azərbaycan Respublikasında vətəndaş hüququna malik olan "Hər bir kədime münasibətini müstəqil müəyy-

sı və başqa dini konfessiyaların adlarını çekmək olar.

Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanda bərqərar olan tolerant mədəniyyət barədə demişdir: "Dünyada bir çox böyük dinlər mövcuddur. Hər dinin özünəməxsus yeri var. Biz azərbaycanlılar islam dini ilə fəxr edərək, eyni zamanda, heç vaxt başqa dinlərə qarşı mənfi münasibət göstərməmişik, düşməncilik etməmişik,

ədavət aparmamışiq və heç bir başqa xalqı da öz dinimizə itaət etməyə məcbur etməmişik. Ümumiyyətlə, başqa dinlərə dözümlülüklük, başqa dinlərlə yanaşı və qarşılıqlı anlaşılma şəraitində yaşamaq islam dəyərlərinin xüsusiyyətidir. Bu, tarix boyu Azərbaycanda da, Qafqazda da öz eksini tapıbdır. Azərbaycanda islam dini ilə yanaşı, xristian dini də, yəhudidiliyi də əsrlər boyu yaşayıb və in-

di də yaşayır. Qafqazda da bu mənzərə var. Hesab edirik ki, insanlar hansı dinə, hansı mədəniyyətə mənşələndikdən asılı olmayaq, bütün başqa mədəniyyətlərə, dinlərə, mənəvi dəyərlərə də hörmət etmeli, o dinlərin bəzən kiməsə xoş gəlməyen adət-ənənələrinə dözümlü olmalıdır. Dini nöqtəyi-nəzərdən ədavət, münaqişə, müharibə yolverilməzdir. Hər halda, XX əsrin sonunda və qarşısından gələn XXI əsrde dünyada belə hallara son qoyulmalıdır".

Artıq dinlərə münasibətlərde Azərbaycan dönyaçının en çox inkişaf etmiş ölkələrinə nümunə göstərilir. Bütün bunlar Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin səyləri sayəsində mümkün olub və bu siyaset həzirdə Prezident İlham Əliyev tərəfindən de böyük uğurla davam etdirilir. Bu vəziyyət, bir daha sübut edir ki, Azərbaycan Respublikasında həm nəzəri, həm də praktiki cəhətdən din dövlətdən, dövlət isə dindən ayırdır ki, bu siyasetin formallaşması da, bilavasitə Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır.

Vahid ÖMƏROV,
felsəfə üzrə felsəfə doktoru

*Süd pəhrizi: həm ariqladır,
həm də dişlərin ağarmasına
yaxşı təsir göstərir*

Süd pəhrizi süd, kefir, xama, evdə hazırlanın kəsmik, yoqurt və hər növ pendirdən ibarətdir. Onun bəzən "ağ pəhriz" adlanırmışının səbəbi də elə bununla bağlıdır. Süd məhsulları toxluq hissi yaranan zülal və faydalı maddələrlə zəngindir. Ona əməl edərkən yalnız kərə yağı və dondurmadan uzaq olmaq lazımdır, çünki həmin məhsullar çox yağılı olduğundan yüksək kalorilidir. Vacib məsələlərdən biri də mütemədi olaraq su içilməsidir. Pəhriz zamanı vitamin kompleksi qəbul edilməlidir, çünki orqanizmi yalnız süd məhsullarının ümidi qoymaq olmaz.

AZƏRTAC xəbər verir ki, süd pəhrizinə əməl etməyin bir sıra şərtləri var. Birinci, yağılıq faizi az olan ərzaqlara üstünlük verilməlidir. Bu, o demək deyil ki, 1-2 qram yağı çəkiyi artırır, sadəcə, yüksək yağılıq ürək-damar sisteminin işini pozur.

İkinci, süd məhsullarına meyvə-tərəvəz əlavə edilməlidir. Meyvəni kefirə və ya kəsmiye qatmaq, tərəvezləri isə çiy halda yemək olar. Armud, turş və sitrus meyvələri menyudan çıxarılmalıdır. Alma, banan, ərik və şeftali, qurudulmuş halda gavalı və üzüm yemək olar.

Süd pəhrizinə bir həftə əməl edilməsi 5 kiloqramdan artdıq çəki itirməyə səbəb olur. Bu pəhriz ariqlamaqla yanaşı, dərinin vəziyyətinə de yaxşı təsir göstərir. Pəhriz müddətində gün ərzində dörd dəfə qidalanmaq və hər dəfə qidadan əvvəl 1 stekan mineral su içmək məsləhət görülür.

Qastrit və mədə xorasından əziyyət çəkənlər süd pəhrizi saxlamamalıdır. Həkimlər ağartı məhsullarının boş mədəyə qəbul edilməsinin əleyhinədirler. Süddən çox istifadə edilməsi kalsium mübadiləsini poza və orqanizmdə şlakların toplanmasına getirib çıxara bilər.

Süd pəhrizinin saxlanması dişlərin ağarmasına da çox yaxşı təsir göstərir. Bir həftə saxlanılan pəhriz nəticəsində dişlər tam ağarmasa da rəngi açılır. Pəhriz həzmətə orqanlarının işini normallaşdırır, bağırsağı təmizləyir, immuniteti və orqanizmin viruslara qarşı dözməni artırır. Süd məhsullarının tərkibindəki kalsium sümükləri möhkəmləndirir, sinir sistemini normaya salır.

Neymar Edinson Kavanidən üzr istədi

P SJ-nin futbolçusu Neymar Fransa Liqasının 6-ci turunda "Lion"la oyunda Edinson Kavani ilə münaqişə etdiyi üçün komanda yoldaşlarından üzr istəyib. Qol.az-in "L'Equipe"yə istinadən yaydığı xəbərə görə, braziliyalı hücumçu bu barede komandanın dünən axşamkı məşqində bildirilib. Neymarın sözlerini komanda yoldaşı Tiaqo Silvanin tərcümə etdiyi bildirilir. Xatırladaq ki, Neymar "Lion"la görüş zamanı penaltının yerinə yetirmək istəsə də, Kavani buna mane olub. Özü isə zərbəni dəqiq yerinə yetirə bilməyib. Bundan sonra oyuncular paltardeyişmə otağında mübahisə ediblər. Onların əlbəyaxa olmasına isə T. Silva imkan verməyib.

ELAN

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Kimya-biologiya fakültəsinin III kurs tələbəsi Mirzəyev Nadirin adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin mövqeyi üst-üstə düşməyə biler.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, sahifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qazetdə AzərTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**

Ses

Son səhifə

23 sentyabr

"Judo Club 2012"nin üzvü Avropa çempionatında bir qızıl və bir gümüş medal qazanıb

A zərbəcanda cüdo idmanının inkişafına, idmanın bu növünün kütləviliyinin artırılmasına dəstək verən "Judo Club 2012" klubunun uğurları gündən-güne artır. AZƏRTAC xəbər verir ki, Sloveniyinin Maribor şəhərində gənc cüdoçular arasında keçirilən Avropa birinciliyində uğur qazanan idmançılar arasında "Judo Club 2012"nin yetirmələri də var. Klubun yetirməsi Murad Fətiyev 73 kiloqram çəki dərəcəsində gümüş medal qazanıb. O, finalda Azərbaycanın digər təmsilçisi Hidayət Heydərov ilə qarşılaşdı. Heydətində Murad Fətiyevin də çıxış etdiyi Azərbaycan millisi çempionatda komanda yarışında da birinci yeri tutub. Beləliklə, "Judo Club 2012"nin yetirməsi Vətənə 1 qızıl və 1 gümüş medalla qayıdib.

Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda gənc cüdoçuların qarşılanma mərasimində "Judo Club 2012" İctimai Birliyinin sədri Azər Əsgərov və idarə heyətinin üzvləri iştirak ediblər. Klubun rəhbərliyi uğurlu çıxışına görə Murad Fətiyeva mükafat təqdim ediblər.

Azərbaycan qrossmeysteri Meyn adasında keçiriləcək turnirdə çıxış edəcək

B u gün Men adasının (Böyük Britaniya) paytaxtı Duqlasda şahmat üzrə açıq turnirə start veriləcək. AZƏRTAC xəbər verir ki, ən güclü şahmatçıların "Masters" turnirində çıxış edəcək 161 iştirakçı arasında 80 qrossmeyster, o cümlədən dünya çempionu, norveçli Maqnus Karlsen, rusiyalı Vladimir Kramnik, hindistanlı Vişvanatan Anand, amerikalı Fabiano Karuana və Hikaru Nakamura, israilli Boris Gelfand, ingiltərəli Maykl Adams, ukraynalı Pavel Elyanov və dünyanın digər aparıcı şahmatçıları var.

Azərbaycan nümayəndəsi Arkadi Naydiçin də iştirak edəcəyi turnirin birinci mükafatının məbləği 50.000 funt sterlinqə bərabərdir. İşvərə sistemi üzrə keçiriləcək yarışlar 9 turdan ibarət olacaq. Turlar Bakı vaxtı ilə saat 10:30-da, sonuncu tur isə Bakı vaxtı ilə saat 13:00-da başlanacaq.

Fatih Terim TFF-dən təzminat tələb edir

Türkiyə millisinin sabiq baş məşqçisi Fatih Terim Türkiye Futbol Federasiyasından (TFF) təzminat tələb edir. SIA-nın məlumatına görə, mütəxəssis bu ilin iyulunda müqaviləsi ləğv olunduğu üçün 1 illik maaşının ödənilməsini isteyir. 64 yaşlı məşqçinin 2013-cü ildə imzaladığı 5 illik müqavilədə onun illik maaşı 3.5 milyon avro göstərilib. Müqaviləsinin bitməsinə 16 ay qalmış vəzifəsindən göndərilən Terim federasiyadan 12 ayın təzminatını - 3.5 milyon avro istəyir. Qeyd edək ki, Terimin istefaya göndərilməsindən sonra Türkiyə millisine Mirca Luçeskı rəhbərlik edir.

"Artıq "Real"da oynamayı arzulamırı"

“Artıq “Real”da oynamayı arzulamırı. Bu haqda daha danışmaq istəmirəm. Mən onlara lazım olmadım”. Qol.az-in məlumatına görə, bu sözləri Dortmund “Bourssiya”nın futbolçusu Pyer-Emerik Obameyanq Almaniya mətbuatına açıqlamasında deyib. Qabonlu hücuğu əvvəlcə “Real”a keçə bilmədiyi üçün təsəufələndiyini, ancaq indi buna görə xoşbəxt olduğunu bildirib: “Borussiya”da da hər şey məni qane edir. “Real”a keçmədiyim üçün çox məyus oldum. Amma indi qaldığım üçün xoşbəxtəm. Yayda “Milan”dan təklif almışdım. Diqqətimi cəlb etmişdilər. Ancaq bəzi səbəblərdən danışığımız alınmadı”. Qeyd edək ki, Obameyanq 2013-cü ildən “Borussiya”da çıxış edir.

